

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

ὦ Τιμόθεε, τὴν παρακαταθήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, ἦν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἠστόχησαν (Α΄ Τιμ. ζ΄ 20-21)

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ • ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ – ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2004 • ΤΕΥΧΟΣ 38

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πραγματοποιήθηκε τό Διορθόδοξο Θεολογικό Συνέδριο.....	σελ. 1
Διορθόδοξο Θεολογικό Συνέδριο. Πορίσματα.....	σελ. 2
Ψήφισμα 23.9.2004.....	σελ. 12
Θίγεται βάνανσα ἢ Παράδοση μέ τίς μεταφράσεις.....	σελ. 13
Ὁ θάνατος τοῦ Παλληκαριοῦ.....	σελ. 14
Ἐπιμνημόσυνος λόγος στό θεῖο μου Ἡρακλῆ Λαμπρόπουλο	σελ. 17
Τό ταξίδι.....	σελ. 18
Εἰδήσεις καί Σχόλια	σελ. 19

ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΤΟ ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΟ ΘΕΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΠΕΡΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΣΜΟΥ

Τό Διορθόδοξο Συνέδριο περί Οἰκουμενισμοῦ στή Θεσσαλονίκη (20–24 Σεπτεμβρίου 2004) ἦταν γιά μᾶς τό γεγονός τοῦ προχωρημένου ἐφετεινοῦ ἑλληνικοῦ καλοκαιριοῦ καί ὄχι οἱ Ὀλυμπιακοί τοῦ «Ἀθήνα 2004».

Στά πορίσματα καί τά ὑπόλοιπα κείμενα τοῦ Συνεδρίου αὐτοῦ (δημοσιεύονται στίς σελίδες 2-13 τῆς *Παρακαταθήκης*) ἐκφράζονται οἱ συνέπειες τῆς διαχρονικῆς μας αὐτοσυνειδησίας ὡς τῆς μοναδικῆς ἀληθινῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Οἱ ὑψηλοῦ ἐπιπέδου εἰσηγήσεις ἀλλά καί ἡ ἐντυπωσιακή συμμετοχή τοῦ κόσμου ἔδειξαν ὅτι ὑπάρχει μιᾶ ἄλλη Ἑλλάδα—ἡ πραγματική Ἑλλάδα— καί ὄχι αὐτή τῶν τηλεοπτικῶν πα-

ραθύρων— πού πιστεύει, ἀγαπᾶ τόν Χριστό καί τοὺς ἀνθρώπους, ἐργάζεται, ἐλπίζει, ἔχει τό θάρρος νά λέγει τήν ἀλήθεια.

Εἶναι ἡ Ἑλλάδα πού γιά νά δείξει τήν ἀντιθεσή της στό γενικό ξεπούλημα τῶν πάντων στίς ἡμέρες μας, καθὼς αὐτή δέν ἔχει φωνή ἰσάξια τῶν ἰσχυρῶν Μ.Μ.Ε., ἀφήνει τήν ἑλληνική σημαία νά κυματίζει στά μπαλκόνια τῶν σπιτιῶν ἕνα μήνα μετά τήν ἐθνική ἐπέτειο τῆς 28ης Ὀκτωβρίου!

Ὁ Ὀκτώβριος τοῦ «OXI» καί τῆς μνήμης τῶν 100 χρόνων ἀπό τό θάνατο τοῦ παλληκαριοῦ, πού σηματοδότησε τήν ἔναρξη τῆς ἔνοπλης φάσης τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος, εἶναι ἴσως ὁ πιό ἀρμόδιος καιρός γιά νά καθίσουμε καί νά συλλογισθοῦμε τήν πορεία μας καί ὡς

Ἐκκλησία καί ὡς Γένος.

Πάντως ὡς βαπτισμένοι Ὁρθόδοξοι Ἕλληνες κρύνουμε ὄλοι στό βάθος μας ἕναν ὁμολογητή τῆς πίστεως, ἕναν ἅγιο Μᾶρκο κι ἕναν Πατροκοσμᾶ, ἀλλά κι ἕνα παλληκάρι, πού σάν τόν Παῦλο Μελά ἀφήνει τήν καλοπέραση τῆς ἀριστοκρατικῆς Ἀθήνας γιά νά θυσιαστεῖ στή

Μακεδονία.

Αὐτό μᾶς κάνει καί νά ἐλπίζουμε.

Παραμυθούμενοι μνημονεύουμε Γέροντος Παΐσιου Ἀγιορείτου, εἰπόντος «μετά τήν μόρρα τῆ δαιμονική θά ῥοθεῖ ἡ λιακάδα ἡ θεϊκή». Ἄμην.

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΟ ΘΕΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΣΜΟΣ

Γένεση – Προσδοκίες – Διαψεύσεις

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

Στήν Θεσσαλονίκη συνήλθε καί διεξήγαγε μέ μεγάλη ἐπιτυχία τίς ἐργασίες του «Διορθόδοξο Θεολογικό Συνέδριο» μέ θέμα «Οἰκουμενισμός: Γένεση–Προσδοκίες–Διαψεύσεις». Τό συνέδριο συνδιοργάνωσαν τό Τμήμα Ποιμαντικῆς καί Κοινωνικῆς Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καί ἡ Ἑταιρεία Ὁρθοδόξων Σπουδῶν. Οἱ ἐργασίες διεξήχθησαν ἀπό 20 μέχρι 24 Σεπτεμβρίου 2004 στήν Αἴθουσα Τελετῶν τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Τήν ἑναρξη τῶν ἐργασιῶν ἐκήρυξε ὁ Παναγιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Ἄνθιμος. Παρέστησαν καί ἐχαιρέτησαν τό Συνέδριο μητροπολίτες, ὁ νομάρχης Θεσσαλονίκης κ. Παναγιώτης Ψωμάδης, βουλευτές καί πανεπιστημιακοί καθηγητές.

Ἐνώπιον πολυπληθοῦς ἀκροατηρίου, πού ἀπετελεῖτο ἀπό καθηγουμένους ἱερῶν μονῶν, κληρικούς, μοναχούς καί λαϊκούς, μεταξύ τῶν ὁποίων ἦσαν πολλοί θεολόγοι, καθηγηταί τῶν δύο Θεολογικῶν Σχολῶν καί φοιτηταί τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ἐπί πέντε ἡμέρες, ἐξήντα (60) ἐκλεκτοί εἰσηγηταί, μεταξύ τῶν ὁποίων καί ἐπισκοποί, ἀπό πολλές Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες, ἀνέλυσαν τό φαινόμενο τοῦ Οἰκουμενισμοῦ ἀπό κάθε πλευρά.

Μέ βάση τίς πολλές εἰσηγήσεις καί τίς διεξαχθεῖσες ἐνδιαφέρουσες συζητήσεις οἱ σύνεδροι προέβησαν στίς ἀκόλουθες ἐκτιμήσεις καί προτάσεις:

Α. Διαπιστώσεις

1. Ὁ Οἰκουμενισμός κατασκέυασμα τοῦ Παπισμοῦ καί τοῦ Προτεσταντισμοῦ. Ἀποκρύνει τήν ἀπομάκρυνση ἀπό τήν ἀληθῆ Ἐκκλησία

Ὁ Οἰκουμενισμός ξεκίνησε στίς ἀρχές τοῦ 20οῦ αἰῶνος στούς κόλπους τοῦ Προτεσταντισμοῦ, ὡς προσπάθεια νά ἐπανεύρει τήν ἐνότητά του ὁ διηρημένος σέ πάμπολλες ὁμάδες καί παραφυάδες προτεσταντικός κόσμος. Δέν ἔχει καμμία σχέση μέ τήν οἰκουμενικότητα καί καθολικότητα τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία διασώζεται μέ πληρότητα, γεωγραφική καί ἐκκλησιολογική, στήν Μία, Ἁγία, Καθολική καί Ἀποστολική Ἐκκλησία, δηλαδή στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ἡ ὁποία ἐξακολουθεῖ νά πιστεύει «ὅ,τι πάντοτε, πανταχοῦ καί ὑπό πάντων ἐπιστεῦθη». Ἡ ὑπαρξη αἰρέσεων καί σχισμάτων δέν ἀναιρεῖ οὔτε τήν ἐνότητα οὔτε τήν οἰκουμενικότητα καί καθολικότητα τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Ἐκκλησία ἐξακολουθεῖ νά εἶναι μία καί καθολική. Οἱ αἰρέσεις καί τά σχίσματα, ὅπως εἶναι οἱ «καθολικές» καί προτεσταντικές «ἐκκλησίες» τῆς Δύσεως καί οἱ ἀντιχαλκηδόνιες τῆς Ἀνατολῆς, δέν εἶναι οἱ νόμιμες καί αὐθεντικές τοπικές ἐκκλησίες αὐτῶν τῶν χωρῶν ἐπανευρίσκουν τήν ἐνότητα καί καθολικότητα, καθίστανται ἀληθεῖς ἐκκλησίες, ὅταν ἐνσωματωθοῦν στήν πίστη καί στή ζωή τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία δέν εἶναι ἀπλῶς ἡ ἀληθῆς Ἐκκλησία· εἶναι ἡ μόνη Ἐκκλησία. Ἐπομένως τό λεγόμε-

νο «Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν», ὡς φορέας, ἀπὸ τὴν ἀρχὴ μέχρι σήμερα, τοῦ Προτεσταντικοῦ Οἰκουμενισμοῦ, εἶναι ὑπὸ ἀληθῆ ἐκκλησιολογικὴ ἔννοια «Παγκόσμιο Συμβούλιο αἱρέσεων καὶ σχισμάτων».

Ἐκ τῆν ἐνότητα καὶ καθολικότητα τῆς Ἐκκλησίας ἐξῆλθε στίς ἀρχές τῆς δευτέρας χιλιετίας μέ τό σχίσμα τοῦ 1054 μ.Χ. ὁ Παπισμός, ὁ ὁποῖος μέ τὴν υἰοθέτηση αἱρέσεων, ὅπως αὐτές τοῦ filioque καὶ τοῦ πρωτείου τοῦ πάπα, παρέσυρε στήν αἵρεση καὶ στήν πλάνη τὴν μέχρι τότε ὀρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Ρώμης, ἡ ὁποία ἀνέδειξε πολλούς ἀγίους, μάρτυρας καὶ ὁμολογητάς. Ἐποκομμένη ἀπὸ τὴν μία καὶ ἀληθῆ Ἐκκλησία ἡ τοπικὴ Ἐκκλησία τῆς Ρώμης, αἰχμάλωτη τοῦ Σχολαστικισμοῦ καὶ τῶν κοσμικῶν ἐπιδιώξεων τῶν παπῶν, ὅχι μόνον δὲν κατόρθωσε νά κρατήσει σέ ἐνότητα τὸν δυτικὸ Χριστιανισμό, ἀλλὰ ἐγινε πηγὴ νέων αἱρέσεων καὶ σχισμάτων, ὅπως τῆς προτεσταντικῆς Μεταρρυθμίσεως τοῦ 16ου αἰῶνος στίς ποικίλες μορφές της, τοῦ Ἀγγλικανισμοῦ καὶ τοῦ Παλαιοκαθολικισμοῦ. Ἀλλοίωσε τὸν θεανθρώπινο χαρακτήρα τῆς Ἐκκλησίας σέ ἀνθρώπινο καθίδρυμα κατεξουσιάσεως τῶν πιστῶν καὶ ὁδήγησε σέ ἀποχριστιάνιση καὶ ἀποεκκλησιοποίηση τῆς Εὐρώπης. Εἰσηγητές καὶ σύεδροι ἀποδέχθηκαν τὸν προσφύεστατο ὀρισμὸ τοῦ Οἰκουμενισμοῦ πού μᾶς ἄφησε ὁ ὁσῖος Γέροντας π. Ἰουστίνος Πόποβιτς σύμφωνα μέ τὸν ὁποῖο: «Ὁ Οἰκουμενισμὸς εἶναι κοινὸν ὄνομα διὰ τοὺς ψευδοχριστιανισμούς, διὰ τὰς ψευδοεκκλησίας τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Μέσα του εὐρίσκεται ἡ καρδιά ὅλων τῶν εὐρωπαϊκῶν σὺμμανισμῶν μέ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Παπισμόν. Ὅλοι δὲ αὐτοὶ οἱ ψευδοχριστιανισμοί, ὅλοι αἱ ψευδοεκκλησίαι δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρά μία αἵρεσις παραπλεύρως εἰς τὴν ἄλλην αἵρεσιν. Τὸ κοινὸν εὐαγγελικὸν ὄνομά τους εἶναι ἡ παναίρεσις»¹.

Οἱ ἐνωτικὲς προσπάθειες μεταξὺ Ρώμης καὶ Κωνσταντινουπόλεως πού ἐγίναν κατὰ τὴν διάρκεια πέντε αἰῶνων, ἀπὸ τό σχίσμα μέχρι τὴν ἄλωση τῆς Πόλεως ἀπὸ τοὺς Τούρκους τό 1453, μέ ἀντίστοιχους θεολογικούς διαλόγους, ἀπέτυχαν, διότι δὲν συνοδεύονταν ἀπὸ ἀληθῆ μετάνοια, προθυμία ἀποκηρύξεως τῆς πλάνης καὶ ἐπιστροφῆς στήν Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία. Οἰκονομίες καὶ

ὑποχωρήσεις σέ θέματα πίστεως γιὰ τὴν ἐπίτευξη τῆς ἐνώσεως ἀποκρούσθηκαν πάντοτε ἀπὸ τὴν ἀγρυπνοῦσα καὶ φυλάττουσα συνείδηση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος. Παρὰ τὴν προφανῆ ἐγκόσμια σκοπιμότητα καὶ πολιτικὴ χειραγώγηση δὲν κατέληξαν πάντως αὐτές οἱ προσπάθειες σέ δογματικὸ μινιμαλισμὸ, σέ συγκρητιστικὴ ἰσοπέδωση καὶ σέ κοσμικὴ ἀγαπολογία, ὅπως οἱ οἰκουμενιστικοὶ διάλογοι τοῦ 20οῦ αἰῶνος. Ἐπεκράτησε ἡ ἀποστολικὴ καὶ ἀγιοπατερικὴ ἀρχὴ ὅτι «οὐ χωρεῖ συγκατάβασις εἰς τὰ τῆς πίστεως».

Αὐτὸ πού δὲν κατορθώθηκε ἐπὶ αἰῶνες μέ τὸν Παπισμὸ ἐπιχειρεῖται ἀπὸ τίς ἀρχές τοῦ 20οῦ αἰῶνος μέ τὸν προτεσταντικὸ Οἰκουμενισμό, τὸν ὁποῖον ἐνίσχυσε καὶ ὁ παπικός Οἰκουμενισμὸς μετὰ τὴν Β' Βατικάνειο Σύνοδο (1963-1965). Ἀμφότεροι, Παπισμὸς καὶ Προτεσταντισμὸς, χάνουν διαρκῶς τό κῦρος τους σέ Ἀμερικὴ, Εὐρώπη καὶ ἀπανταχοῦ τῆς γῆς. Μέ τὸν Οἰκουμενισμό προσπαθοῦν νά καλυφθοῦν, νά ἀποκρύψουν τὴν ἀλλοτρίωση καὶ ἀπομάκρυνσή τους ἀπὸ τὴν μόνη καὶ ἀληθῆ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, νά κατοχυρώσουν τὴν μεγαλύτερη ἐκκλησιολογικὴ αἵρεση τῶν αἰῶνων, ὅτι δηλαδή δὲν ὑπάρχει, ὅτι ἐξέλιπε ἡ Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία, ὅτι ὅλες οἱ χριστιανικὲς ὁμολογίες διασώζουν στοιχεῖα ἐκκλησιαστικότητος, ὥστε νά μὴ προβληματίζονται οἱ πιστοὶ τους καὶ ἀναζητοῦν τὴν ἀληθῆ Ἐκκλησία καὶ τὴν σωτηρία τους.

2. Οἱ προβαλλόμενοι λόγοι τῆς συμμετοχῆς τῶν Ὀρθοδόξων δὲν εἶναι ἀληθεῖς καὶ ἔχουν διαψευθεῖ

Δυστυχῶς στήν παναίρεση αὐτῆ τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, μέ τίς βαρύτερες σωτηριολογικὲς ἐπιπτώσεις, ἀναμίχθηκε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ καὶ ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία μέ κάκιστες πρωτοβουλίες τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Μέ τίς γνωστὲς ἐγκυκλίους τῶν ἐτῶν 1902, 1920 καὶ 1952 εἰσῆλθε στήν οἰκουμενιστικὴ διαδικασία, ἀναλαμβάνοντας μάλιστα ἡγετικὸ ρόλο σ' αὐτήν. Ἡ παλαιὰ ἀποστολικὴ καὶ ἀγιοπατερικὴ στάση του ἔναντι τῶν αἱρέσεων καὶ τῶν σχισμάτων ἀλλάζει ριζικὰ ἀπὸ τό 1902 μέ τὴν ἐπίδραση τῆς διεθνοῦς πολιτικῆς συγκυρίας. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ μάλιστα τοῦ πατριάρχου

Ἡ Αθηνάγορος μέχρι σήμερα κατέστη καί ἐπίσημη στάση τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, στήν ὁποία παρέσυρε ὀλίγον κατ' ὀλίγον καί τίς ἄλλες αὐτοκέφαλες ἐκκλησίες, οἱ ὁποῖες στήν πλειονότητά τους ἀντιμετώπισαν στήν ἀρχή καί μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ δευτέρου μισοῦ τοῦ 20οῦ αἰῶνος μέ πολύ δισταγμό καί ἐπιφυλάξεις τίς σχετικές πρωτοβουλίες. Στό Συνέδριο διαπιστώθηκε ἀπό τίς εἰσηγήσεις καί τίς συζητήσεις ὅτι τά κίνητρα τῆς συμμετοχῆς τῶν αὐτοκεφάλων ἐκκλησιῶν στήν Οἰκουμενική Κίνηση, δέν ἦσαν πνευματικά, ἀλλά πολιτικά, κοινωνικά, ἐθνικά· ἡ κάθε μία ἐκκλησία ξεχωριστά ἐπεδίωξε μέ τή συμμετοχή της, εἴτε νά ἐξασφαλίσει τήν προστασία καί τήν ἐνίσχυση εἴτε νά ἀποφύγει τήν ὀργή τοῦ πανίσχυρου δυτικοῦ χριστιανικοῦ κόσμου, ὅπως ἔγινε καί στίς παλαιές ἐνωτικές συνόδους κατὰ τήν ἐποχή τῶν σταυροφοριῶν καί ὀλίγον πρό τῆς ἀλώσεως.

Ἡ ἀπουσία θεολογικῶν καί πνευματικῶν λόγων, ἐξ αἰτίας τῆς ὁποίας δέν προσφέρεται στούς ἑτεροδόξους ὁ γνήσιος εὐαγγελικός λόγος καί ἡ σώζουσα ἀλήθεια, δέν ὁμολογεῖται φυσικά ἀπό τούς ὑποστηρικτάς τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, μεταξύ τῶν ὁποίων ἀσφαλῶς ὑπῆρξαν καί σημαντικές θεολογικές προσωπικότητες μέ ἀγαθὰ κίνητρα καί ὀρθόδοξη μαρτυρία στά πρῶτα στάδια τοῦ Οἰκουμενισμοῦ. Οἱ προβληθέντες καί προβαλλόμενοι θεολογικοί καί πνευματικοί λόγοι ὑπέρ τῆς συμμετοχῆς τῶν Ὀρθοδόξων στούς διμερεῖς καί πολυμερεῖς θεολογικούς διαλόγους καί στό ὀνομαζόμενο «Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν» εἶναι βασικῶς δύο: ἡ ἀγάπη πρός τούς ἑτεροδόξους καί ἡ μαρτυρία τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως. Ἡ ἀγάπη ὅμως δέν χωρίζεται ἀπό τήν ἀλήθεια. Ὅταν ὁ διάλογος τῆς ἀγάπης δέν συνυπάρχει μέ τόν διάλογο τῆς ἀληθείας καί δέν ὀδηγεῖ στήν συνάντηση καί ἀποδοχή τῆς σώζουσας ἀληθείας, πού εἶναι ὁ Χριστός καί ἡ Ἐκκλησία Του, εἶναι ἐπικίνδυνη παγίδα πού ὀδηγεῖ σέ συγκρητιστική ἀδιαφορία καί ἀπομακρύνει ἀπό τήν ἐνότητα τῆς πίστεως καί τήν κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀπομακρύνει ἀπό τήν σωτηρία. Δέν ὑπάρχει χειρότερο κακό ἀπό τήν στέρηση τῆς σωτηρίας, καί μόνον ὡς ἔργο ἀγάπης δέν μπορεῖ νά χαρακτηρισθεῖ. Εἶναι δυνατόν νά στρέφεται ἡ ἀγάπη ἐναντίον τῆς ἀλή-

θειας; Ἡ αἵρεση εἶναι ἀναλήθεια, ψεῦδος, δαιμονισμός, μῖσος καί παραποίηση τῆς ἀληθείας τῆς Ἐκκλησίας, ἀγάπη τοῦ ψεύδους. Στούς οἰκουμενικούς διαλόγους «χρησιμοποιήθηκε» περισσῶς ἡ ἀγάπη καί χάθηκε ἡ ἀλήθεια, πού θεωρήθηκε ὡς ἀναζητούμενη, ὡς μή ὑπάρχουσα σέ καμία ἀπό τίς ἐκκλησίες. Ἡ Ὀρθόδοξη Καθολική Ἐκκλησία δέν ἀναζητᾷ τήν ἀλήθεια. Τήν ἔχει. Καί αὐτήν πρέπει ἐν ἀγάπῃ νά δώσει στούς ἑτεροδόξους πού τήν στεροῦνται ἢ τήν ἔχουν ἀλλοιώσει. Προτιμᾶται τῆς ἀγάπης ἡ ἀλήθεια, ὅπως διδάσκει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης Χρυσόστομος: «Εἴ που τήν εὐσέβειαν παραβλαπτομένην ἴδοις, μή προτίμα τήν ὁμόνοιαν τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ἴστασο γενναίως ἕως θανάτου... τήν ἀλήθειαν μηδαμοῦ προδιδούς»². Καί συνιστᾷ μέ ἔμφαση: «Μηδέν νόθον δόγμα τῷ τῆς ἀγάπης προσχήματι παραδέχθηθε»³. Ὁ Οἰκουμενισμός περιπίπτει σέ φοβερό ἁμάρτημα, καί διότι ἀρνεῖται τήν ἀλήθεια, τήν ὁποία πολλοί ἑτεροδόξοι ἀγωνίσθηκαν πολύ νά βροῦν, καί διότι προσπαθεῖ νά κλείσει τήν πόρτα σέ ὅσους τήν ἀναζητοῦν. Κατὰ ἀλήθειαν, τά λόγια τοῦ Χριστοῦ πρός τούς Φαρισαίους ἔχουν ἐφαρμογή καί στούς οἰκουμενιστάς: «Οὐαί δέ ὑμῖν, Γραμματεῖς καί Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κλείετε τήν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· ὑμεῖς γάρ οὐκ εἰσέρχεσθε, οὐδέ τούς εἰσερχομένους ἀφίετε εἰσελθεῖν»⁴.

Ὡς πρός τήν ἐπιδιωκομένη μαρτυρία τῆς πίστεως, ἀκόμη καί ἂν ἀποτελοῦσε ἀγαθή προσδοκία καί ἐλπίδα, αὐτό ἔχει ἐκ τῶν πραγμάτων διαψευσθεῖ. Δέν μπορεῖ πάντως νά νομίζει κανεῖς ὅτι θά μαρτυρήσει καί θά κηρύξει τήν Ὀρθόδοξη Πίστη, ἀρχίζοντας μέ προδοσία τῆς πίστεως. Ἡ ἴδια ἡ πράξη τῆς συμμετοχῆς στό «Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν» καί στούς θεολογικούς διαλόγους μέ τούς αἵρετικούς Παπικούς, Προτεστάντες καί Μονοφυσίτες, συνιστᾷ ἄρνηση τῆς μοναδικότητος τῆς Ἐκκλησίας, ἐξίσωση καί ἐξομείωση τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας μέ τίς αἱρέσεις καί τά σχίσματα. Εἶναι, ὅπως ἐλέχθη, ἡ μεγαλύτερη ἐκκλησιολογική αἵρεση στήν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας. Διηρωτᾶτο ὁ ἀείμνηστος μητροπολίτης Σάμου κυρός Εἰρηναῖος, ἐκφράζων καί τήν θέση πολλῶν ἄλλων ἀρχιερέων: «Πῶς

είναι δυνατόν ὀρθόδοξοι ἀρχιερεῖς νά μετέχουν ἐκκλησιαστικοῦ ὀργανισμοῦ, ὅπου ἐξοβελίζεται ἡ Ἑγία Τριάς, οἱ δέ μετέχοντες πιστεύουν ὅτι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἶναι θρυμματισμένη καί ὅτι κάθε αἵρεσις εἶναι τεμάχιόν της καί ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἀνατολική Ἐκκλησία εἶναι καί αὐτή ἓν τεμάχιον;»⁵. Δέν ὑπάρχει πράγματι κανεῖς ἀνάμεσα στούς Ἁγίους Ἀποστόλους καί στούς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, ὁ ὁποῖος μέ τή διδασκαλία, τή ζωή καί τά ἔργα του θά μπορούσε νά χρησιμεύσει ὡς παράδειγμα, πού θά δικαιολογοῦσε τήν ιδιότητα μέλους καί τήν περαιτέρω παραμονή μας σέ μία παρασυναγωγή αἰρετικῶν, ὅπως τό «Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν», καί σέ παρόμοια συμβούλια καί συνάξεις.

Ἐπειδή λοιπόν ἡ ρίζα τοῦ Οἰκουμενισμοῦ ἦταν καί εἶναι κακή, γι' αὐτό καί οἱ καρποὶ του εἶναι κακοί: «Ἐκ γάρ τοῦ καρποῦ τό δένδρον γινώσκειται»⁶. Ἐκλείσει ὁ Οἰκουμενισμός ἓνα σχεδόν αἰῶνα ζωῆς, ἔδειξε σαφῶς τήν ταυτότητά του καί μπορούμε μέ ἀσφάλεια νά τόν κρίνουμε. Ἀνησυχοῦν μάλιστα γιά τήν πορεία του καί τά ἀδιέξοδα στά ὁποῖα ὀδήγησε ἀκόμη καί συνειδητοὶ ὑπέρμαχοι καί ὑποστηρικταὶ του ἀπό πλευρᾶς Ὁρθοδόξων, καί προσπαθοῦν μέ πολλοὺς τρόπους νά ἀποτρέψουν τήν ἤδη ἀρξαμένη καί τείνουσα νά αὐξηθεῖ ἀποχώρηση πολλῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Στό Συνέδριο ἀπό πολλοὺς εἰσηγητάς παρουσιάσθηκε ἡ ὀλέθρια καρποφορία τῶν θεολογικῶν διαλόγων καί τῆς συμμετοχῆς μας στό «Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν». Πρὶν παρουσιάσουμε ἐν συντομίᾳ τά ἀποτελέσματα τῶν θεολογικῶν διαλόγων, παραθέτουμε τήν σημαντικὴ ἐκτίμηση εἰσηγητῶν καί συνέδρων, σύμφωνα μέ τήν ὁποία ἀπό τήν ἐξάπλωση τοῦ οἰκουμενιστικοῦ κινήματος καί τήν παρουσία τῶν Ὁρθοδόξων στό «Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν» κατά τά τελευταῖα ἐξήντα χρόνια

οἱ οἰκουμενισταὶ δέν ἔχουν μεταστρέψει κανένα ἑτερόδοξο στήν Ὁρθόδοξη πίστη. Ἀντιθέτως οἱ μεταστροφές ἔγιναν παρά τήν ἐπικρατήσασα στόν Οἰκουμενισμό τάση νά παραμένουν ὅλοι στίς ὁμολογίες τους, ἐν ὄψει τῆς ἀναμενομένης ἐνώσεως τῶν «ἐκκλησιῶν». Ἐπίσκοποι τῆς διασπορᾶς ἀρνήθηκαν νά δεχθοῦν στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἐπιστρέφοντες ἑτεροδόξους. Πού λοιπόν στηρίζεται καί πού βρῖσκεται ἡ πολυδιαφημισθεῖσα μαρτυρία τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως; Ἀντίθετα, ἀντί νά μαρτυροῦμε τήν ἀλήθεια, συμμαρτυροῦμε τήν αἵρεση καί τήν πλάνη. Ἐχει ἐπέλθει ἀπό τόν μακροχρόνιο καί μοναδικό στήν ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία συγχρωτισμό μας μέ τούς αἰρετικούς τέτοια ἀλλοτρίωση καί ἄμβλυνση τοῦ ὀρθοδόξου φρονήματος, ὥστε εὐχερῶς πλέον κληρικοὶ καί θεολόγοι ὑπογράφουν κείμενα διαλόγων, ὅπου προσβάλλονται καί ἀθετοῦνται ἀποστολικά καί πατερικά δόγματα, ἡ αἵρεση παρουσιάζεται ὡς ἀλήθεια, καί οἱ αἰρετικοὶ ἐμφανίζονται ὡς Ὁρθόδοξοι, τό βάπτισμα καί τά μυστήριά τους ἀναγνωρίζονται ὡς ἔγκυρα, γι' αὐτό καί σταδιακά ἀπό τίς συμπροσευχές προχωροῦμε καί στήν μυστηριακὴ κοινωνία (Intercommunio).

3. Ὁ διάλογος μέ τούς Ρωμαιοκαθολικοὺς ἀνώφελος καί ἐπιζήμιος

Ἐτσι, γιά νά ἀρχίσουμε ἀπό τόν Παπισμό, διαπιστώθηκε ὅτι ὁ ὑπερεικοσαετῆς θεολογικός διάλογος ἄρχισε κατὰ πρωτοφανῆ μεθόδευση ὄχι ἀπό τά χωρίζοντα, ἀλλὰ ἀπό τά ἐνοῦντα, ὥστε οἱ μὲν πιστοὶ τῆς Ρώμης νά ἐφυσυχάζουν καί νά μὴν ἀναζητοῦν ἄλλοῦ τήν ἀλήθεια, ἀφοῦ δέν ὑπάρχουν μεγάλες διαφορές καί ὅλοι ἀνήκουν στήν Ἐκκλησία, οἱ δέ κληρικοὶ τοῦ πάπα νά ἀξιοποιοῦν ἐπικοινωνιακά τίς συναντήσεις μέ τούς Ὁρθοδόξους καί τίς συμπροσευχές, ὥστε νά προωθοῦν τόν

Ἡ Παρακαταθήκη στό Διαδίκτυο φιλοξενεῖται στόν Διαδικτυακό Τόπο
ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΛΟΓΟΣ
στή διεύθυνση
www.orthodoxnet.gr
Συνιστοῦμε ἐπίσης τήν ἐπίσκεψη στήν ἱστοσελίδα:
www.orthros.org

επαίσχυντο και ὑπουλο θεσμό τῆς Οὐνίας μεταξὺ πτωχῶν και ταλαιπωρημένων ἀπὸ δυσμενεῖς πολιτικές και κοινωνικές συγκυρίες ὀρθόδοξων λαῶν, ἐκμεταλλεῦμενοι τὴν φτώχεια, και τὴν ἀνέχεια. Ἡ Οὐνία, μολονότι εὐθύνεται γιὰ τὴν διακοπή τοῦ θεολογικοῦ διαλόγου, ἐξακολουθεῖ νὰ ἐνισχύεται ἀπὸ τὸ Βατικανὸ μὲ ποικίλους τρόπους. Σημαντικὸς ἀριθμὸς εἰσηγήσεων ἀφιερῶθηκε στὴν ἐξέταση τῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεως και τῆς σημερινῆς δράσεως τῆς Οὐνίας, μὲ τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ Ρώμη δὲν ἀφίσταται τῶν προσηλυτιστικῶν και ἐπεκτατικῶν τῆς βλάβειων εἰς βάρος τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, τὴν ὁποία ὑποκριτικά ὀνομάζει και δέχεται ὡς «ἀδελφὴ ἐκκλησία». Τὴν ὥρα πού συζητᾶ και διαλέγεται, συγχρόνως ἀπλώνει ἀρπακτικά τὸ χέρι τῆς σὲ ὀρθόδοξα ποιμνία και ἰδρύει ἐπισκοπές και δικαιοδοσίες γιὰ προσηλυτιστικούς λόγους μέσα σὲ ὀρθόδοξες δικαιοδοσίες, δὲν κρύβει δὲ και τὴν ἐπιθυμία νὰ ἀποκτήσει περισσότερα δικαιώματα ἐπὶ τῶν Παναγίων Προσκυνημάτων τῶν Ἁγίων Τόπων. Δὲν δέχθηκε τὴν καταδίκη τῆς Οὐνίας πού ὑπέγραψαν ὁμόφωνα Ὁρθόδοξοι και Παπικοί θεολόγοι μέλη τῆς «Διεθνοῦς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Θεολογικοῦ Διαλόγου μεταξύ Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας και τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας» κατὰ τὴν Στ' Συνέλευση τῆς Ὀλομελείας στό Freising τοῦ Μονάχου (6-15 Ἰουνίου 1990), ἀπόδειξη περὶ τοῦ πόσο σέβεται και πόσο θά σεβασθεῖ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ὁποιοῦδήποτε διαλόγου, ὅταν θίγουν τὶς ἐπιδιώξεις τῆς. Γιὰ νὰ ἐξαφανίσει δὲ τελείως αὐτὴν τὴν καταδίκη, παρέσυρε τούς Ὁρθόδοξους σὲ νέα συζήτηση τοῦ θέματος στό Balamand τοῦ Λιδάνου (17-24 Ἰου-

νίου 1993), ὅπου ἀθωώθηκε και νομιμοποιήθηκε ἡ Οὐνία μὲ τὶς ὑπογραφές ἀντιπροσώπων ἑννέα αὐτοκεφάλων και αὐτονόμων ἐκκλησιῶν (Κωνσταντινουπόλεως, Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ρωσίας, Ρουμανίας, Κύπρου, Πολωνίας, Ἀλβανίας, Φιλανδίας), ἐνῶ δὲν ἔλαβαν μέρος ἀρνούμενες τὴν μεθόδευση ἕξι ἐκκλησίες (Ἱεροσολύμων, Σερβίας, Βουλγαρίας, Γεωργίας, Ἑλλάδος, Τσεχοσλοβακίας).

Τὸ σημαντικότερο ὅμως γνώρισμα τοῦ κειμένου τοῦ Balamand δὲν βρῖσκεται στὴν ἀθώωση και νομιμοποίηση τῆς Οὐνίας, ἀλλὰ στίς σοβαρές παραχωρήσεις τῶν Ὁρθόδοξων ἀντιπροσώπων σὲ θέματα πίστεως. Γιὰ πρώτη φορά, μὲ ἀθέτηση τῆς σταθερῆς και καθαγιασμένης πατερικῆς παραδόσεως αἰῶνων ἀλλὰ και συγχρόνων «Δηλώσεων» και «Ἀποφάνσεων», Ὁρθόδοξοι θεολόγοι ἀρνοῦνται ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία εἶναι ἡ Μία, Ἁγία, Καθολικὴ και Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία· δέχονται ὅτι συναποτελεῖ μετὰ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας τὴν Μία Ἐκκλησία και εἶναι ἀπὸ κοινῶς μὲ αὐτὴν ὑπεύθυνη γιὰ τὴν διατήρηση τῆς Ἐκκλησίας στὴν πιστότητα τῆς θείας οικονομίας. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ Ὁρθόδοξοι και Ρωμαιοκαθολικοὶ ποιμένες πρέπει ἀμοιβαίως νὰ ἀναγνωρίζονται ὡς ἀληθεῖς ποιμένες τῆς ποιμνῆς τοῦ Χριστοῦ. Ὑπάρχει ἀμοιβαία ἀναγνώριση τῶν μυστηρίων, τῆς ἀποστολικῆς διαδοχῆς και τῆς ὁμολογίας τῆς ἀποστολικῆς πίστεως. Μετὰ ἀπὸ τὸ κείμενο τοῦ Balamand, ὅπου οὐσιαστικά ὑπεγράφη ἕνα νέο εἶδος Οὐνίας, δικαιολογοῦνται ἀπολύτως οἱ ἐπισκέψεις τοῦ πάπα στίς «ἀδελφές ἐκκλησίες» τῆς Ρουμανίας, τῆς Βουλγαρίας, τῆς Γεωργίας και

Ἡμερολόγιον 2005
«Καππαδοκία ἢ Ἁγιοτόκος»

Ἡ Ἱερά Μονὴ Ὁσίου Ἀρσενίου τοῦ Καππαδόκου στό Βατοπαίδι Χαλκιδικῆς ἐξέδωκε Ἡμερολόγιον τοῖχου μεγάλων διαστάσεων (48,5 ἐκ. X 34 ἐκ.) μὲ θέμα τὴν Καππαδοκία. Κοσμεῖται ἀπὸ 140 μεγάλες και μικρές φωτογραφίες πού ἀνήκουν στὴν «Καππαδοκικὴ Φωτοθήκη» τῆς Ἱερᾶς Μονῆς. Τὸ Ἡμερολόγιον περιέχει πληρῆς Ἐορτοδρόμιον και Νηστειοδρόμιον.

Τιμᾶται λιανικῶς 10 εὐρώ. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι μποροῦν νὰ τὸ προμηθευθοῦν ἀπὸ τὰ βιβλιοπωλεῖα ἢ νὰ τούς σταλεῖ ἐπὶ ἀντικαταβολῆ ἀπὸ τὶς Ἐκδόσεις *Παρακαταθήκη* (Τ.Θ. 18407, Τ.Κ. 54003 Θεσσαλονίκη, Τηλ. 2310/222.511, fax 2310/462.562).

τῆς Ἑλλάδος. Δικαιολογεῖται ἐπίσης ἡ ἀποδοχή τῆς «Βαπτισματικῆς Θεολογίας» τῆς Β' Βατικανείου Συνόδου, ἀπό πολλούς Ὁρθόδοξους Θεολόγους. Σύμφωνα μέ αὐτήν τό ἐκτός τῆς Ἐκκλησίας βάπτισμα τῶν αἰρετικῶν εἶναι ἔγκυρο καθ' ἑαυτό· τό βάπτισμα καθορίζει τά ὅρια τῆς Ἐκκλησίας καί ὄχι ἡ Ἐκκλησία τήν ἔγκυρότητα τοῦ Βαπτίσματος. Μέ τό βάπτισμα ὅλοι οἱ Χριστιανοί, ὅπου καί ἂν ἀνήκουν, γίνονται μέλη τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, γι' αὐτό καί ὁ ἀναβαπτισμός τῶν ἑτεροδόξων ἀπό τούς Ὁρθόδοξους ἀπαγορεύεται ἤδη στό κείμενο τοῦ Βalamand. Ἀπό τίς σχετικές ὁμως εἰσηγήσεις καί τήν ἐπακολουθήσασα συζήτηση στό Συνέδριο κατοχυρώθηκε πλήρως ἡ ἄποψη ὅτι ἐκτός τῆς Ἐκκλησίας δέν ἐνεργεῖ ἡ σῶζουσα Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καί ἐπομένως τά μυστήρια τῶν ἑτεροδόξων εἶναι ἄκυρα καί ἀνυπόστατα. Κατ' ἀκρίβειαν οἱ ἐπιστρέφοντες στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἑτερόδοξοι πρέπει νά βαπτίζονται.

Διαπιστώθηκε ἐπίσης ὅτι ἡ «Λειτουργική Κίνηση», καλλιεργηθεῖσα ἐπί μακρόν στούς κόλπους τοῦ Παπισμοῦ καί υἰοθετηθεῖσα ἀπό τήν Β' Βατικανείο Σύνοδο (1963-1965), ἐπηρέασε ἐπίσης Ὁρθόδοξους κληρικούς καί θεολόγους. Ὑπό τό πρόσχημα τῆς «Λειτουργικῆς Ἀνανέωσης» ἀποδύει στήν ἔνωση τῶν Ὁρθόδοξων ὑπό τόν πάπα κατά τό πρότυπο τῶν Οὐνιτῶν. Προσπαθεῖ σταδιακά, μετά ἀπό κάποιο χρόνο ψυχολογικῆς προετοιμασίας, νά ἐπιβάλλει μία ἀδογματική λατρεία, χωρίς ἀναφορές σέ δόγματα, αἰρέσεις καί ὁμολογητάς ἁγίους, ὥστε ἡ νέα Οὐνία νά γίνεται δεκτή ἀπό ὅλους. Ἔτσι ἐξηγεῖται καί ὁ προωθούμενος σχεδιασμός τῆς κάθαρσης τῶν λειτουργικῶν κειμένων.

4. Ἡ συμμετοχή στό «Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν» καί οἱ διάλογοι μέ τούς Προτεστάντες

Στόν χῶρο τοῦ «Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν» καί στούς θεολογικούς διαλόγους συνολικά μέ τίς Προτεσταντικῆς ὁμολογίες, Λουθηρανισμό, Ἀγγλικανισμό, Μετερρυθμισμένους, διαπιστώθηκε ὅτι ἡ κατάσταση εἶναι ἐξ ἴσου ζοφερή ἢ καί ζοφερώτερη. Ὁ διά τῆς συμμετοχῆς μας στό «Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν» εὐτελισμός τῆς Μιάς, Ἁγίας,

Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας μέ τόν ὑποβιβασμό καί τήν ἔκπτωσή της σέ ἕνα κομμάτι, σέ ἕνα μέλος τῆς συνάξεως τῶν πληθῶν αἰρέσεων καί σχισμάτων, ὄχι μόνο τῆς στέρησε ἀριθμητικά, ὡς ἀνύπαρκτης σχεδόν στίς διάφορες ψηφοφορίες, τήν δυνατότητα νά ἔχει ἀποφασιστικό λόγο στίς διάφορες συνελεύσεις, ἀλλά κυρίως αὐτός ὁ ὑποβιβασμός καί ἡ ἰσοπέδωση ἀπεθράσυναν τούς ἐλευθερόφρονες Προτεστάντες, ὥστε νά εἰσάγουν στίς διάφορες συναντήσεις καί νά συζητοῦν θέματα τά ὁποῖα ἀναιροῦν τό ἴδιο τό Εὐαγγέλιο καί τήν Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας, τόν ἴδιο τόν Χριστιανισμό, ὅπως εἶναι τά θέματα τῆς ἱερωσύνης τῶν γυναικῶν, τοῦ γάμου τῶν ὁμοφυλοφίλων καί διάφορες ἀνιμιστικές εἰδωλολατρικές ἐκδηλώσεις πίστεως καί λατρείας.

Ἐπῆρξε τέτοια καί τόση ἡ ἀντίδραση γιά τήν ἀποστασία αὐτή τῶν Προτεσταντῶν ἀπό τήν Χριστιανική πίστη καί ζωή, πού ἀποδεικνύει περίτρανα ὅτι εἶναι μῦθος καί φαντασία ἡ δῆθεν μαρτυρία τῆς Ὁρθόδοξου πίστεως κατὰ τή συμμετοχή μας στούς θεολογικούς διαλόγους, ὥστε πολλές Ὁρθόδοξες ἐκκλησίες ἔλαβαν ὀριστική καί ἀμετάκλητη ἀπόφαση νά ἀποχωρήσουν ἀπό τό «Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν» καί ἀπό τούς θεολογικούς διαλόγους, ὅπως ἐπραξε πρώτη τό 1992 ἡ Μήτηρ τῶν Ἐκκλησιῶν, τό παλαίφατο καί πρεσβυγενές Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων, καί ἀκολούθησαν στή συνέχεια ἡ Ἐκκλησία Γεωργίας, καί ἡ Ἐκκλησία Βουλγαρίας, ἐνῶ ἦσαν ἔτοιμες νά ἀποχωρήσουν καί ἄλλες Ὁρθόδοξες ἐκκλησίες. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Σερβίας ἀποφάσισε σέ συνεδρία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κατά Μάιο-Ἰούνιο τοῦ 1997 νά ἀποχωρήσει ἀπό τό «Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν», ἀπόφαση πού δυστυχῶς δέν ἐφήρμοσε στή συνέχεια. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου ἐπίσης σέ συνεδρία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου διχάσθηκε· ἰσοψήφισαν τά μέλη της κατά τήν σχετική συνεδρία, καί μόνον τό δάρος τῆς ψήφου τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἔσωσε τήν ἀπόφαση τῆς παραμονῆς στό «Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν», ὥστε νά ἀποφευχθοῦν ἀρνητικῆς συνέπειες στό ἐθνικό θέμα τῆς νήσου. Ἐντονος προβληματισμός ὑπῆρχε καί στήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος πρὶν ἀπό τήν σημερινή ἡγεσία, ὅπως καί στήν Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας, σέ ἐπίπεδο μάλιστα ἐκκλησιαστι-

κοῦ πληρώματος.

Οἱ ἐνδοορθόδοξες αὐτές ἐξελίξεις πού ἀποδεικνύουν καί θά ἀπεδείκνυαν ἐμφανεστερα, ἂν ὀλοκληρώνονταν, ὅτι ἡ Μία, Ἁγία, Καθολική, καί Ἀποστολική Ἐκκλησία παραμένει πιστός μάρτυρας καί φύλακας τῆς ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς, δυστυχῶς ἀνεστάλησαν μέ τήν ὑποβολή τῆς γνώμης ἀπό τόν ἀρχαῖο ψιθυριστή καί ἐπίδουλο τῆς σωτηρίας, ὅτι δέν πρέπει νά διασπασθεῖ ἡ διορθόδοξη ἐνότητα καί πρέπει ἀπό κοινοῦ νά ἀποφασίσουν σχετικά ὅλες οἱ ἐκκλησίες, μολονότι εἶναι γνωστόν ὅτι καί ἡ συμμετοχή δέν ἀποφασίσθηκε ἀπό κοινοῦ, ἀλλά κάθε ἐκκλησία ἀποφάσισε ξεχωριστά. Ἀλλοίμονο ἂν οἱ Ἁγιοι Πατέρες καί οἱ ὀρθόδοξοι σύνοδοι περίμεναν νά πάρουν κοινές ἀποφάσεις μέ τούς αἰρετικούς ἤ μέ τούς φίλους τῶν αἰρετικῶν καί τούς αἰρετικά φρονοῦντας.

Ἔτσι, μέ αἴτημα τῶν ἐκκλησιῶν Σερβίας καί Ρωσίας, συνήλθε ἡ «Διορθόδοξη Συνάντηση τῆς Θεσσαλονίκης» μέ πρωτοβουλία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου (29 Ἀπριλίου-2 Μαΐου 1998), ἡ ὁποία ἐπάγωσε ὅλες τίς σχετικές κινήσεις μέ ἀναγνώριση βέβαια τοῦ δικαίου τῶν ἀντιδράσεων καί τῶν ἀποφάσεων, ἀλλά μέ ἔκκληση παραμονῆς ἐπὶ τῇ ἐλπίδι τῆς βελτιώσεως τῶν πραγμάτων. Ἀναγνωρίζεται εἰς τό ἀνακοινωθέν ὅτι «μετά ἓνα αἰῶνα ὀλόκληρον ὀρθοδόξου συμμετοχῆς εἰς τήν Οἰκουμένην Κίνησιν καί παρουσίας ἡμίσεος αἰῶνος εἰς τό Π. Σ. Ἐκκλησιῶν, δέν διαπιστοῦται ἱκανοποιητική πρόοδος εἰς τόν πολυμερῆ μεταξύ τῶν Χριστιανῶν Θεολογικόν Διάλογον. Ἀντιθέτως τό χάσμα μεταξύ Ὀρθοδόξων καί Προτεσταντῶν γίνεται μεγαλύτερον λόγω τῆς αὐξήσεως ἀναλόγων τάσεων (=“περιεκτική” γλώσσα, χειροτονία γυναικῶν, δικαιώματα σεξουαλικῶν μειονοτήτων, θρησκευτικός συγκρητισμός) ἐν τοῖς κόλποις ὠρισμένων Προτεσταντικῶν Ὁμολογιῶν».

Γιά νά ἀποκτήσει καί θεολογικό ὑπόβαθρο ἡ ἐσφαλμένη αὐτή ἀπόφαση, νά παράσχει ἐπιχειρήματα στούς οἰκουμενιστάς καί οἰκουμενίζοντας καί νά καθησυχάσει τίς ἀνησυχίες τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, συνεκλήθη στή Θεσσαλονίκη «Διεθνές Ἐπιστημονικό Συμπόσιο», τυπικῶς μέν ἀπό τήν Θεολογική Σχολή, οὐσιαστικῶς ὅμως ἀπό τό «Παγκόσμιο Συμβούλιο

Ἐκκλησιῶν», πού μετεῖχε μέ ἐκπροσώπους του, καί ἀπό οἰκουμενιστάς καθηγητάς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, τόν Ἰούνιο τοῦ 2003, παρουσία καί τοῦ Μακαριωτάτου ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου. Ἀποδείχθηκε ἄλλη μία φορά ὁ μῦθος τῆς μαρτυρίας τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως. Στά πορίσματά του τό οἰκουμενιστικό αὐτό συμπόσιο προσβάλλει τήν Ὀρθόδοξη Θεολογία μέ τήν θέση του γιά τήν ἱερωσύνη τῶν γυναικῶν καί ἀνατρέπει τήν κανονική λειτουργική παράδοση τῆς ἐκκλησίας στό θέμα τῆς συμπροσευχῆς. Διαπιστώνει στά Πορίσματά του τήν «ἀδυναμία τῆς ἐναντίον τῆς χειροτονίας τῶν γυναικῶν θεολογικῆς ἐπιχειρηματολογίας τῶν Ὀρθοδόξων» καί ἀποφαίνεται γιά τό θέμα τῆς συμπροσευχῆς ὅτι «ἡ μόνη κοινή προσευχή πού ρητά ἀπαγορεύεται εἶναι ἡ εὐχαριστιακή». Στό τέλος μάλιστα ὡς συμπέρασμα αὐτῶν τῶν θέσεων διαπιστώνεται ὅτι, ἀφοῦ δέν ἔχουμε ἐπιχειρήματα στό θέμα τῆς χειροτονίας τῶν γυναικῶν, οἱ δέ συμπροσευχές πλὴν τῆς εὐχαριστιακῆς ἐπιτρέπονται, κακῶς καί ἀθεολογῶς ἀπεχώρησαν μερικές Ὀρθόδοξες Ἐκκλησίες ἀπό τό «Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν». Γι' αὐτό κάνουν ἔκκληση πρὸς τίς ἐκκλησίες Γεωργίας καί Βουλγαρίας νά ἐπιστρέψουν «στήν εὐρεία παγκόσμια οἰκουμενική οἰκογένεια». Τόν παντελῶς ἀστήρικτο καί ἔωλο αὐτό θεολογικό λόγο ἀποδέχθηκε, ὡς φαίνεται, καί ὁ παρὼν στίς ἐργασίες τοῦ συμποσίου ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος, ὁ ὁποῖος ἐδήλωσε, μέ ἡ χωρίς συνοδική κάλυψη, ὅτι βλέπει «νά ἀπομακρύνεται ἡ περίπτωση τῆς ἀποχώρησης τῆς Ἐκκλησίας μας (=Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος) ἀπό τό Π.Σ.Ε».

Σχετικά μέ τά δύο σημαντικά θέματα τῆς ἱερωσύνης τῶν γυναικῶν καί τῆς συμπροσευχῆς μέ τούς ἑτεροδόξους στίς σχετικές εἰσηγήσεις καί στίς συζητήσεις τοῦ παρόντος «Διορθόδοξου Θεολογικοῦ Συνεδρίου» κατοχυρώθηκαν μέ συντριπτική ἐπιχειρηματολογία τό ἀδύνατο τῆς χειροτονίας γυναικῶν στήν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία καί ἡ ἀπαγόρευση κάθε εἴδους συμπροσευχῆς ἀπό τούς ἱερούς κανόνες καί ὄχι μόνο τῆς εὐχαριστιακῆς. Προσευχόμεθα ὑπέρ τῶν ἑτεροδόξων, γιά νά ἐπιστρέψουν στήν Ἐκκλησία, ὄχι ὅμως μετά τῶν ἑτεροδόξων.

5. Ὁ διάλογος μέ τούς Μονοφυσίτας

Ἡ ἴδια εἰκόνα ὄχι μόνο τῆς παντελοῦς ἀκαρπίας ἀλλά καί τῶν σοβαρῶν παραχωρήσεων σέ θέματα πίστεως ὑπάρχει καί στόν θεολογικό διάλογο μέ τούς μέχρι σήμερα θεωρούμενους καί ὄντας Μονοφυσίτας, τώρα ὁμως ἀπό «ἀγάπη» χαρακτηριζομένους ὡς «Ἀντιχαλκηδονίους», «Προχαλκηδονίους», «Ἀρχαῖες Ἀνατολικές Ἐκκλησίες», τελικῶς δέ καί Ὁρθοδόξους. Στό Συνέδριο διαπιστώθηκε ὅτι ὁ διεξαχθεῖς διάλογος δέν ἀπέφερε κανένα θετικό ἀποτέλεσμα. Οἱ τρεῖς «Δηλώσεις» Ὁρθοδόξων καί Ἀντιχαλκηδονίων εἶναι κείμενα ἀπαράδεκτα ὀρθοδόξως. Σοβαρώτατα ὀλισθήματα ἐπίσης εἶναι ἡ μυστηριακή διακοινωνία μέ τούς Μονοφυσίτας, πού ἀποφασίσθηκε ἀπό τό Πατριαρχεῖο Ἀντιοχείας, ἡ μερική ἀναγνώριση ἀπό τό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας τῶν μυστηρίων τῶν Μονοφυσιτῶν καί οἱ εἰσηγήσεις περὶ καθάρσεως τῶν λειτουργικῶν κειμένων καί ὀρισμοῦ τυπικοῦ συλλειτουργίας Ὁρθοδόξων καί Μονοφυσιτῶν. Σέ ἐπίπεδο θεολογικῆς ἔρευνας φθάσαμε στό ἀδιανόητο καί βλάσφημο γιά τίς ἅγιες Συνόδους καί τούς ἁγίους Πατέρας, πού καταδίκασαν τούς ἀρχηγούς τῆς αἰρέσεως, ἐγχείρημα νά ἐγκρίνονται ἀπό τό Τμήμα Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης δύο διδακτορικές διατριβές, πού ἀποφαίνονται ὅτι οἱ Μονοφυσίτες Διόσκορος καί Σεβήρος δέν ἦσαν αἰρετικοί, ἀλλά καταδικάσθηκαν γιά μὴ θεολογικούς λόγους.

6. Ὁ διάλογος μέ τούς Παλαιοκαθολικούς

Ὁ μόνος θεολογικός διάλογος πού ἔληξε μέ ὑπογραφή τῶν Ὁρθοδόξων θέσεων ἀπό ἕτεροδόξους εἶναι ὁ διάλογος μέ τούς Παλαιοκαθολικούς. Τά ὑπογραφέντα κείμενα καταδικά-

ζουν ὅλες τίς βασικές πλάνες τοῦ Παπισμοῦ, ἀπό τόν ὁποῖον ἀποχώρησαν μετά τήν Α΄ Βατικάνειο Σύνοδο τοῦ 1870 οἱ ὀνομασθέντες Παλαιοκαθολικοί, διαμαρτυρόμενοι γιά τήν ἀνακήρυξη σέ δόγμα τῆς διδασκαλίας περὶ τοῦ ἀλαθήτου τοῦ πάπα. Προφανῶς μὴ φέρουσα αὐτήν τήν ἐξέλιξη, δυσμενέστατη καί μὴ ἐλεγχόμενη ἀπό τήν ἴδια, ἡ Ρώμη ἔκανε τό πᾶν, ὥστε ὁ αἰσίως περατωθεῖς αὐτός διάλογος νά μὴ προχωρήσει σέ ἔνωση τῶν Παλαιοκαθολικῶν μέ τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Θά ἦταν ἡ πρώτη φορά πού τμήμα τοῦ δυτικοῦ Χριστιανισμοῦ θά ἐνσωματωνόταν καί θά ἐπέστρεφε στήν Μία, Ἁγία, Καθολική καί Ἀποστολική Ἐκκλησία, δείχνοντας παραδειγματικά σέ ὀλόκληρη τή Δύση, Παπική καί Προτεστάντικῆ, τό δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς. Οἱ Παλαιοκαθολικοί διέπραξαν ὁμως καί αὐτοί τό λάθος στόν διάλόγο τους μέ τούς Ἀγγλικανούς νά ταχθοῦν ὑπέρ τῆς ἱερωσύνης τῶν γυναικῶν, ἀναιροῦντες ὅσα μετά τῶν Ὁρθοδόξων ἐδέχθησαν, καί νά ἐγείρουν ἔτσι σοβαρό ἐμπόδιο στήν περαιτέρω θετική ἐξέλιξη τῶν πραγμάτων.

7. Ὁ ἀληθῆς διάλογος καί οἱ προϋποθέσεις του

Συμπερασματικά, σχετικά μέ τούς θεολογικούς διαλόγους, διαπιστώθηκε ὅτι ἡ Ἐκκλησία δέν ἀποφεύγει τόν διάλογο· εἶναι ἀνοικτή εἰς ὅλους καί τούς καλεῖ νά ἔλθουν σ' αὐτήν γιά νά σωθοῦν. Αὐτή εἶναι ἡ ἀναγκαία προϋπόθεση καί ὁ ἀπαράβατος ὅρος κάθε διαλόγου· δέν τίθεται σέ συζήτηση καί ἀμφισβήτηση ἡ σώζουσα ἀλήθεια τῆς Ἐκκλησίας. Σέ περίπτωση μὴ κατανόησης ἢ ἀρνήσεως ἐκ μέρους τῶν ἕτεροδόξων αὐτοῦ τοῦ σωτηριώδους πλαισίου, δέν πρέπει νά παρατείνεται χρονικά ὁ διάλογος, ἀλλά τηρουμένων τῶν ἀναγκαίων χρονικῶν ὁρίων, ὅπως ἔκαναν οἱ Ἅγιοι Πατέ-

Πρός τούς φίλους συνδρομητές

Παρακαλοῦνται οἱ φίλοι συνδρομητές τῆς Παρακαταθήκης νά γράφουν στό ἔντυπο τῆς ταχυπληρωμῆς εὐαγνάγνωστα τά πλήρη στοιχεῖα τους (ὀνοματεπώνυμο, διεύθυνση, τηλέφωνο, ἀποστελλόμενο ποσό). Ἐπίσης οἱ ἱερεῖς παρακαλοῦνται —ἐφ' ὅσον λαμβάνουν τό περιοδικό στόν Ἱερό Ναό— νά γράφουν ἐκτός ἀπό τό ὀνοματεπώνυμό τους καί τά στοιχεῖα τοῦ Ναοῦ. Ἐτσι μᾶς διευκολύνετε στή διεκπεραίωση τῆς Παρακαταθήκης.

ρες στίς συνόδους, νά διακόπτεται ὁ διάλογος, ὅπως ἔπραξε καί ὁ ἴδιος ὁ Κύριος πρὸς ὄσους δέν ἀντελήφθησαν τὴν διδασκαλία Του καί δυσανασχετοῦσαν: «Μὴ καί ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν;»⁷. Ἔτσι μόνον ὑπάρχει ἐλπίς νά συνειδητοποιήσουν τὴν πλάνη οἱ ἑτεροδόξοι καί νά ἀπαντήσουν καί σήμερα στὴν Ἐκκλησία, πού εἶναι ὁ Χριστός ὁ εἰς τοὺς αἰῶνας ἐπεκτεινόμενος: «Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; Ρήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις»⁸. Αὐτὴν τὴν ἀξιωματικὴν καὶ ὑποδειγματικὴν στάση ἐκράτησε στὸν διάλογο μὲ τοὺς Προτεστάντες θεολόγους τῆς Τυδίγγης ὁ πατριάρχης Ἱερειμίας Β΄ ὁ Τρανός στὴ δευτέρη «Ἀπόκρισή» του (1581). «Ὅταν διεπίστωσε σύντομα ὅτι ἐμμένουν στίς πλάνες καί ἀπορρίπτουν τὴν διδασκαλία τῶν Ἁγίων Πατέρων, «τῶν φωστήρων καὶ θεολόγων τῆς Ἐκκλησίας», διέκοψε τὴν ἐπικοινωνία καί τοὺς ἄφησε νά βαδίζουν τὸν δικὸν δρόμο: «Ὡστε τό καθ' ὑμᾶς ἀπαλλάξατε τῶν φροντίδων ἡμᾶς. Τὴν ὑμετέραν οὖν πορευόμενοι, μηκέτι μὲν περὶ δογμάτων, φιλίας δέ μόνης ἔνεκα, εἰ βουλητόν, γράφετε»⁹.

Στὸ συνέδριο τονίσθηκε ὅτι εἶναι ἐσφαλμένη, ἀδικαιολόγητη καὶ μοναδική στὴν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας μέθοδος νά διεξάγονται σήμερα διάλογοι ὄχι γιὰ τίς διαφορές, γιὰ τὰ χωρίζοντα, ἀλλὰ γιὰ τίς ὁμοιότητες, γιὰ τὰ ἐνοῦντα. Τί νόημα ἔχει νά συζητοῦμε γι' αὐτά, τὰ ὁποῖα δεχόμεστε καί στὰ ὁποῖα συμφωνοῦμε; Ἀπλῶς κρύβουμε τίς διαφορές καί ἐξυπηρετοῦμε ἄλλες σκοπιμότητες: τὴν μὴ φανέρωση τοῦ χάσματος καί τὸν ἐφησυχασμὸ τῶν καλοπροαιρέτων ἑτεροδόξων, ὡς καί τὴν διευκόλυνση τοῦ προσηλυτιστικοῦ ἔργου εἰς βάρος τῶν Ὁρθοδόξων. Εἶναι ἀπαραίτητο

ἐπίσης οἱ ὁποιοσδήποτε ἀποφάσεις στίς σχέσεις μὲ τοὺς ἑτεροδόξους νά ἔχουν συνοδική κάλυψη, καί νά ἐνημερώνεται σχετικῶς τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, διότι ὑπάρχει σοβαρὸ ἔλλειμμα οὐσιαστικῆς συνοδικότητος.

Τελικῶς οἱ σύεδροι ἐπεκρότησαν καί ἐπήνεσαν τὸ σκεπτικὸ τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν πού ἀποχώρησαν ἢ ἐπρόκειτο νά ἀποχωρήσουν ἀπὸ τὸ «Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν» καί τοὺς θεολογικοὺς διαλόγους, ὅπως διατυπώνεται στὸ ἱστορικὸ καί ὀρθοδόξοτατο γράμμα πού ἔστειλε ἡ Ἐκκλησία Ἱεροσολύμων 22 Σεπτεμβρίου 1992 πρὸς τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν λοιπῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, στὸ ὁποῖο ἀνακοινώνει ὅτι διακόπτει τὸν θεολογικὸν διάλογο «μετὰ πάντων τῶν ἑτεροδόξων γενικῶς, ἡγησαμένη ὅτι οὗτος, οὐ μόνον ἀνώφελός ἐστιν, ἀλλὰ καί ἐπιζήμιος ἀποβαίνει διὰ τὴν ἐν γένει Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν καί ἰδιαιτέρως διὰ τὴν Ἁγιωτάτην ἡμῶν Ἐκκλησίαν τῶν Ἱεροσολύμων».

8. Ἀπὸ τὸν διαχριστιανικὸν στὸν διαθρησκειακὸν συγκρητισμὸν

Διαπιστώθηκε ἐπίσης ὅτι ὁ Οἰκουμενισμὸς, μετὰ τὴν ἐπιτυχία πού εἶχε στοὺς διαχριστιανικοὺς διαλόγους μὲ τίς θεωρίες τῶν «κλάδων», τῶν «ἀδελφῶν ἐκκλησιῶν» καί τῆς «βαπτισματικῆς θεολογίας», ἔχει ἤδη περάσει στὴν ἐπόμενη ἐπιδίωξη τῶν σχεδιαστῶν τῆς «Νέας Ἐποχῆς», στὴν διαθρησκειακὴ ἐνότητα, μὲ τὴν προβολή τῆς ὄντως δαιμονικῆς θέσεως ὅτι ὁ Χριστός δέν εἶναι ἡ μόνη ὁδὸς σωτηρίας, ἡ ζωὴ, τὸ φῶς καί ἡ ἀλήθεια: καί οἱ ἄλλες θρησκείες εἶναι ὁδοὶ σωτηρίας, ὥστε στὸ τέλος νά ἐπιβληθεῖ ἡ πανθρησκεία τοῦ Ἀντιχριστοῦ

Ἐπανεκυκλοφόρησε τὸ «Ἐπόμνημα περὶ Οἰκουμενισμοῦ»

Μετὰ τὴν ἐξάντληση τῆς Α΄ καί Β΄ ἐκδόσεως, κυκλοφορεῖ ἀπὸ τίς Ἐκδόσεις *Παρακαταθήκη* τὸ βαρυσήμαντο «Ἐπόμνημα περὶ Οἰκουμενισμοῦ», τὸ ὁποῖον ὑπεβλήθη τὸ φθινόπωρο τοῦ 1998 πρὸς τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλο, ὑπογραφόμενον ἀπὸ γνωστοὺς Ἡγουμένους Ἱερῶν Μονῶν, κληρικοὺς καί πανεπιστημιακοὺς καθηγητάς.

Οἱ ἐνδιαφερόμενοι μποροῦν νά τὸ προμηθευθοῦν ἀπὸ τὰ θρησκευτικὰ βιβλιοπωλεῖα ἢ νά τὸ ζητήσουν ἀπὸ τίς Ἐκδόσεις *Παρακαταθήκη* (Τ.Θ. 18407 Τ.Κ. 54003 Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310/ 222.511, fax 2310/462.562). Θά τοὺς σταλεῖ ἐπὶ ἀντικαταβολῇ (2 εὐρὼ ἢ τιμὴ τοῦ βιβλίου + ταχυδρομικά).

στά πλαίσια της παγκοσμιοποίησής και της Νέας Τάξεως Πραγμάτων. Οί πυκνόμενες και ενισχυόμενες από Χριστιανούς ηγέτες, και μερικούς Ὁρθόδοξους, διαθρησκειακές συναντήσεις και οί διαθρησκειακοί διάλογοι ἔχουν ὀδηγήσει σέ ἀνεπίτρεπτο συγκρητισμό, ἀποτελοῦν ἄρνηση τοῦ Εὐαγγελίου και προσβολή τῶν Ἁγίων Μαρτύρων και Ὁμολογητῶν τῆς πίστεως, τῶν ὁποίων τό μαρτύριο και ἡ ὁμολογία ὑπέρ τῆς μοναδικῆς ἀληθείας χάνουν πλέον κάθε νόημα, μεταβάλλονται δέ και αὐτοί εἰς ἀνοήτους «φουνταμενταλιστάς».

Β. Προτάσεις

Μετά τίς διαπιστώσεις αὐτές και ἐκτιμήσεις τό «Διορθόδοξο Θεολογικό Συνέδριο» προέβη στίς ἀκόλουθες προτάσεις.

1. Ἐπειδή εἶναι πανθομολογούμενο πλέον μετά ἀπό ἑκατό ἔτη τό ἀνώφελο και ἐπιζήμιο τῆς συμμετοχῆς τῆς Ἐκκλησίας, μέ ὄρους διολογιακῆς και διαθρησκειακῆς ἰσότητος και ἰσοπεδώσεως, στό «Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν», στούς διαχριστιανικούς και στούς διαθρησκειακούς διαλόγους, προτείνεται νά προχωρήσουν και οί λοιπές αὐτοκέφαλες ἐκκλησίες σέ ἀποχώρηση ἀπό τό «Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν» και σέ διακοπή αὐτοῦ τοῦ εἶδους τῶν διαλόγων. Γιά τόν σκοπό αὐτό δέν ἀπαιτεῖται πανορθόδοξη ἀπόφαση, ἀφοῦ και ἡ συμμετοχή ἀποφασίσθηκε μεμονωμένως. Ὁ μόνος διάλογος πού δικαιολογεῖται θάσει τοῦ Εὐαγγελίου και τῆς Πατερικῆς Παραδόσεως εἶναι ἡ ἀπάντηση στό ἐρώτημα τῶν προσερχομένων αὐτοπροαιρέτως νά σωθοῦν ἑτεροδόξων και ἑτεροθρήσκων: «Τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ;»¹⁰ ἢ «Τί ποιήσας ζωήν αἰώνιον κληρονομήσω;»¹¹.

2. Νά ἀναθεωρήσουν οί Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες, και προπαντός ἡ προηγουμένη τῆ τιμῆ και ταῖς πρωτοβουλίαις Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως, τίς σχέσεις τους πρός τόν Παπισμό, τόν ὁποῖο ὅλοι οί Ἁγιοι Πατέρες, ἀπό τόν Μ. Φώτιο, μέσω τοῦ Ἁγ. Γρηγορίου Παλαμᾶ, Μάρκου Εὐγενικοῦ, Κολλυδάδων Ἁγίων, μέχρι και τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου και τοῦ Γέροντος Ἰουστίνου Πόποβιτς, θεωροῦν ὡς αἵρεση και ὄχι ὡς «ἀδελφῆ ἐκκλησία».

3. Νά τηρηθοῦν οί ἱεροί κανόνες τῆς Ἐκκλησίας, πού ἀπαγορεύουν τήν συμπτροσευχή μέ τούς ἑτεροδόξους γενικῶς, σέ ὅλες τίς περιπτώσεις, και ὄχι μόνο τήν εὐχαριστιακή συμπτροσευχή, ὅπως προβάλλεται ἐσχάτως. Ἡ τήρηση τῶν κανόνων ἐπιβάλλεται κυρίως σέ θέματα πίστεως και ὄχι μόνον σέ θέματα διοικήσεως και δικαιοδοσιῶν.

4. Νά γίνει ἐκκληση πρός τίς Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες, πού δέν δέχθηκαν μέχρι τώρα νά ἐπισκεφθεῖ ὁ πάπας τίς χῶρες τους, νά ἐμμεῖνουν σ' αὐτήν τήν ἀπόφαση. Φαντάζεται κανεῖς κάποιον ἀπό τούς Ἁγίους Πατέρες νά ὀργανώνει ὑποδοχές, νά τιμᾶ και νά ἀσπάζεται τόν Ἄρειο, τόν Νεστόριο, τόν Εὐτυχή κ.ά.; Νά διαγραφεῖ ἀπό τό Ἡμερολόγιο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (=Δίπτυχα) ἡ ἀπαράδεκτη ἀναγραφή τῆς ἐπισκέψεως τοῦ πάπα ὡς μεγάλου ἱστορικοῦ γεγονότος, και νά ἀποτραπεῖ στό μέλλον κάθε ἐνέργεια γιά ἀνταπόδοση ἢ ἐπανάληψη τῆς ἐπισκέψεως.

5. Νά διερευνηθεῖ τό θέμα τῆς μυστηριακῆς διακοινωνίας τοῦ Πατριαρχείου Ἀντιοχείας μέ τούς Μονοφυσίτας ὡς και τό τῆς ἀναγνωρίσεως μερικῶν μυστηρίων τῶν αὐτῶν αἰρετικῶν ἀπό τό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας και νά ἐφαρμοσθεῖ στήν περίπτωση αὐτή ἡ κανονική ἀρχή «ὁ κοινῶν ἀκοινωνήτω ἀκοινωνήτος ἔστω».

6. Νά ἐνισχυθεῖ και ἐνθαρρυνθεῖ ὁ ἐνδοεκκλησιαστικός διάλογος στό πνεῦμα τῆς συνοδικότητος, πού δέν περιορίζεται μόνον στούς ἐπισκόπους. Εἶναι τουλάχιστον λυπηρόν νά ἐπιδιώκεται ὁ διάλογος μέ τούς ποικιλοῦμους αἰρετικούς και ἑτεροθρήσκους, και νά ἀπορρίπτεται ἡ διαφορετική ἀποψη ἀδελφῶν ἐν τῇ πίστει, πού συκοφαντοῦνται ὡς φανατικοί.

7. Νά ἀποθαρρυνθοῦν και νά σταματήσουν οί λειτουργικές ἀλλαγές και ἀνανεώσεις, γιατί ἀποτελοῦν ἐφαρμογή ἀρχῶν τοῦ Οἰκουμενισμοῦ και ἀποβλέπουν σέ δημιουργία ἀδογματικῆς λατρείας, ὥστε νά διευκολύνεται ἡ ἀποδοχή τῶν αἱρέσεων. Ἄλλωστε ὁ λειτουργικός πλοῦτος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας δέν ἀνήκει σέ κάποια τοπική ἐκκλησία. Ἐκφράζει τήν διαχρονική ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας και πρέπει νά

φυλάσσεται ως κόρη ὀφθαλμοῦ. Εἰδικά γιά τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐπέμειναν οἱ σύ- νεδροι στήν ἐπίκριση καί ἀπόρριψη τοῦ πρω- τοφανοῦς καί παντελῶς ἀδικαιολογήτου ἐγχειρήματος νά ἀναγινώσκονται συγχρόνως στό ἀρχαῖο κείμενο καί σέ νεοελληνική μετά- φραση τά ἀγιογραφικά ἀναγνώσματα σέ να- ούς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

8. Νά διατρανωθεῖ πρὸς τίς ἐκκλησιαστικές ἡγεσίες ὅτι σέ περίπτωση πού ἐξακολουθή- σουν νά συμμετέχουν καί νά ἐνισχύουν τήν πα- ναίρεση τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, διαχριστιανικοῦ καί διαθρησκειακοῦ, ὁ ἐπιβεδλημένος σωτή- ριος, κανονικός καί ἀγιοπατερικός δρόμος τῶν πιστῶν, κληρικῶν καί λαϊκῶν, εἶναι ἡ ἀκοινωνησία, ἡ διακοπή δηλαδή τοῦ μνημο- σύνου τῶν ἐπισκόπων, οἱ ὅποιοι καθίστανται συνυπεύθυνοι καί συγκοινωνοί τῆς αἰρέσεως καί τῆς πλάνης. Δέν πρόκειται περὶ σχίσματος, ἀλλά περὶ θεαρέστου ὁμολογίας, ὅπως τό ἔπραξαν παλαιοὶ Πατέρες, ἀλλά καί στίς ἡμέ- ρες μας ὁμολογηταὶ ἐπίσκοποι, μεταξύ τῶν ὁποίων ὁ γεραρός καί σεβαστός μητροπολίτης πρώην Φλωρίνης Αὐγουστίνος, καί τό Ἅγιον Ὅρος.

9. Νά διακηρυχθεῖ ἐν ἤχῳ σάλπιγγος ὅτι ὁ Οἰκουμενισμός καί οἱ ἀπροϋπόθετοι διάλογοι μέ τούς ἑτεροδόξους καί ἑτεροθρήσκους δέν ὠφελοῦν ἀλλά βλάπτουν, ἐπομένως δέν εἶναι ἔργο ἀγάπης, ἀλλά ἀπλῶς κοσμικῆς νοστορο- πίας συμβατικές σχέσεις, πού ἀποβλέπουν ὄχι σέ πνευματικούς, ἀλλά σέ ἰδιοτελεῖς στόχους. Φθείρουν καί νοθεύουν τό ὀρθόδοξο φρόνημα μέ τόν συμφυρμό καί τήν σύγχυση, βλάπτουν ἐπομένως τούς ὁμοπίστους, ἀφοῦ χωρὶς καθα- ρότητα δογμάτων καί στά πιά μικρὰ θέματα

δέν μπορεῖ κανεὶς νά σωθεῖ. Στούς ἑτεροθρή- σκους καί ἑτεροδόξους κλείνουν τήν πύλη τῆς σωτηρίας, ἀφοῦ ἐμποδίζουν τούς μέν πρώτους νά δοῦν ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ἡ μόνη ὁδός σωτη- ρίας, τούς δέ δευτέρους ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία εἶναι ἡ κιβωτός τῆς σωτηρίας, ἡ μόνη Ἐκκλησία. Τήν σωτηρία πάντων τῶν ἀνθρώπων θέλει ὁ Θεός ἐν τῇ ἀπειρῷ ἀγάπῃ Του πρὸς τόν κόσμον καί τόν ἄνθρωπον. Ἀντιθέ- τως τήν πολεμεῖ μέ πολλοὺς τρόπους ὁ Διάβολος, ὁ ἐχθρός τῆς σωτηρίας, ἀπό φθόνον καί μῖσος πρὸς τόν ἄνθρωπον.

Ἀπορρίπτουμε λοιπόν ἐξ ἀγάπης τόν Οἰκουμενισμό, διότι ἐπιθυμοῦμε νά προσφέ- ρουμε στοὺς ἑτεροδόξους καί ἑτεροθρήσκους ἐκεῖνο πού ἐχάρισε πλοῦσια ὁ Κύριος σέ ὄλους ἐμᾶς μέσα στήν Ἁγία Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία Του, δηλαδή τήν δυνατότητα νά γίνουμε καί νά εἶμαστε μέλη τοῦ Σώματός Του.

Παραπομπές

1. Ἄρχιμ. Ἰουστίνου Πόποβιτς, Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία καί Οἰκουμενισμός, Θεσσαλονίκη 1974, σελ. 224
2. Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Εἰς Ρωμαίους Ὁμιλ. 22, 2, PG 60, 611
3. Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Εἰς Φιλιπ. Ὁμιλ. 2, 1, PG 62, 191
4. Ματθ. 23, 13
5. Βλ. Π. Μπρατσιώτου, «Ὁ Σάμου Εἰρηναῖος καί τό Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν», Ἐκκλησία 40 (1963) 477
6. Ματθ. 12, 33
7. Ἰω. 6, 67
8. Αὐτόθι 69
9. Ἰ. Καρμίρη, Τά Δογματικά καί Συμβολικά Μνημεῖα τῆς Ὁρθόδοξου Καθολικῆς Ἐκκλη- σίας, Graz 1968, τόμ. 2ος, σελ. 489
10. Πράξ. 16, 30
11. Λουκᾶ 10, 25 καί 18, 18

**ΨΗΦΙΣΜΑ
23-9-2004**

Οἱ σύεδροι τοῦ Διορθοδόξου Θεολογι- κοῦ Συνεδρίου πού αὐτές τίς ἡμέρες πραγματοποιεῖται στό Ἀριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης μέ θέμα: «Οἰ- κουμενισμός: Γένεση–Προσδοκίες–Διαψεύ- σεις» καταδικάζουμε ἔντονα τήν αἰφνίδια ἀπόφαση τοῦ κράτους τῆς Πρώην Γιουγκο-

σλαβικῆς Δημοκρατίας τῆς Μακεδονίας (F.Y.R.O.M.) νά μήν ἐπιτρέψει τή διέλευση τῶν συνόρων του στήν διεθνῶς προεβλημένη προσωπικότητα τοῦ Ὁρθοδόξου Ἐπισκόπου Ράσκας καί Πριζρένης, τῆς περιοχῆς δηλαδή τοῦ ἱστορικοῦ καί μαρτυρικοῦ Κοσσυφοπεδί- ου, κ. Ἀρτεμίου Ραντοσάβλιεβιτς. Ἡ αὐθαίρε-

τη καί ἀδικαιολόγητη αὐτή ἀπαγόρευση κατέστησε ἀδύνατη τή συμμετοχή τοῦ Θεοφιλεστάτου στό Συνέδριό μας, στό ὁποῖο εἶχε προσκληθεῖ νά συμμετάσχει ὡς εἰσηγητής.

Σέ μία περίοδο πού τό κράτος τῆς Π.Γ.Δ.Μ.

ἐπιδιώκει νά γίνει μέλος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑνώσεως, πράξεις σάν αὐτή νομίζουμε ὅτι δέν διευκολύνει καθόλου στήν ἐπίτευξη αὐτοῦ τοῦ στόχου του.

ΘΙΓΕΤΑΙ ΒΑΝΑΥΣΑ Η ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

τοῦ Γέροντος Μωυσέως Ἁγιορείτου

Διά ἐγκυκλίου τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν πρὸς τοὺς Ἱερούς Ναοὺς Αὐτῆς γνωστοποιεῖ τὴν ἀπόφασή της νά ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιο καὶ ὁ Ἀπόστολος στήν καθομιλουμένη μέ τή δικαιολογία ὅτι δέν κατανοοῦν οἱ πιστοὶ τὰ λεγόμενα, μετὰ τὴν ἀνάγνωσή τους στό πρωτότυπο κείμενο.

Ὅπως ἀναφέρεται, ἡ νεοελληνικὴ αὐτὴ ἀπόδοση καθιερῶνεται «πειραματικά» καὶ πιλοτικά στήν περιφέρεια τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ «ὁ σκοπὸς τοῦ μέτρου εἶναι λογικὸς καὶ πρακτικὸς καὶ τὴν παράδοσή μας δέν θίγει».

Ταπεινῶς φρονοῦμε καὶ μέ πολὺ πόνο καὶ περισσὴ ἀγάπη καταθέτουμε τὸν ἀπλό λογισμό ὑπὸ τύπον ἀπλῶν ἐρωτημάτων: Ἐπὶ τόσους αἰῶνες καὶ μάλιστα τῆς Τουρκοκρατίας γιατί δέν ἐπενέθη ἡ Ἐκκλησία; Μήπως εἶναι αὐτὴ ἡ ἀρχὴ γιὰ γενικὴ ἀπόδοση στὴ νεοελληνικὴ ὄλησ τῆς Θείας Λειτουργίας; Μήπως στό τέλος θά καθιερωθεῖ μόνο ἡ δημοτικὴ γλῶσσα; Ἡ Ἐκκλησία πρέπει πάντα νά συγκαταβαίνει στήν ἀδυναμία τοῦ λαοῦ; Δέν θά πρέπει νά ἀνεβάσουμε τὸ ἐπίπεδο τοῦ πιστοῦ λαοῦ; Δέν εἶναι προτιμότερη ἡ ἐρμηνεία ἀπὸ τὴ μετάφραση; Αὐτὸ τὸ ἐρμηνευτικὸ ἔργο δέν ἔκανε τὸ κήρυγμα; Δέν θά μποροῦσε ἡ ἀπόδοση τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τοῦ Ἀποστόλου νά ὑπάρχει στό ἔντυπο τῆς «Φωνῆς τοῦ Κυρίου»; Ὁ κόσμος θά μᾶς κατευθύνει; Δέν λέγεται αὐτὸ ἐκκοσμίκευση; Ὁ λόγος τοῦ μὴ ἐκκλησιασμοῦ τοῦ πολλοῦ κόσμου ἦταν κυρίως αὐτός; Τώρα θά πλημμυρίσουν οἱ ἐκκλησίες κόσμος; Μήπως χρειάζεται μεγαλύτερη καὶ

καλύτερη προετοιμασία τοῦ κηρύγματος; Γιατί ἀγράμματοι ἄνθρωποι εἶχαν κατανόηση τῶν ἀποστολικῶν καὶ εὐαγγελικῶν λόγων; Ἡ προσοχή, ἡ εὐλάβεια, ἡ κατάνυξη δέν εἶναι τὸ ζητούμενο; Ὑπάρχει στήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ πειραματικὸ ἢ πιλοτικὸ πρόγραμμα; Ἡ λογικὴ καὶ ἡ πρακτικὴ κυριαρχοῦν στήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ; Αὐτὴ εἶναι ἡ Ὁρθόδοξη παράδοση; Δέν θίγεται ἔτσι ἡ Ἱερά μας Παράδοση; Ἐχουμε παρόμοιο παράδειγμα στήν ἱστορία τῆς θείας Λατρείας; Ἐτσι δέν καταργεῖται τὸ ἐνιαῖο τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας; Δέν κτυπιέται ἔτσι ἡ γλῶσσα; Τὰ κηρύγματα περὶ ἑλληνικῆς γλώσσας λησμονήθηκαν; Δέν εἶναι ξένο, περιττό, διαφορετικὸ καὶ παρὰ τὸ ἄκουσμά τους; Ἡ μεταγλώττιση θά προσελκύσει τὴ νεολαία; Εἶναι τόσο δυσνόητη ἡ γλῶσσα τοῦ Εὐαγγελίου; Ὁμιλοῦμε περὶ διδασκαλίας τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς στὰ σχολεῖα μας καὶ μεταφράζουμε τὸ Εὐαγγέλιο στὶς ἐκκλησίες μας; Ἡ γλῶσσα τοῦ Εὐαγγελίου, ἡ ἀρχαιότερη γλῶσσα τῆς Εὐρώπης, ἡ ὠραία, ἡ περιεκτικὴ, ἡ σαφής, ἡ ἀκριβόλογη, ἡ περίτεχνη, νά περιφρονεῖται;

Μήπως ὑπάρχει ἀλλοίωση τοῦ γνήσιου Ὁρθόδοξου φρονήματος; Μήπως ὁ κατηγορούμενος δυτικὸς ὀρθολογισμὸς καὶ σχολαστικισμὸς εἰσῆλθε στὶς πύλες τῶν Ὁρθόδοξων ναῶν; Ἐνα ἀλλότριον πνεῦμα ἀπλοποιήσεως, κατανοήσεως, ἀπλουστεύσεως, καὶ μοντερνοποίησεως δέν δημιουργεῖ ἐκκοσμίκευση; Οἱ ἀράσωτοι καὶ ξεσκούφωτοι, ξυρισμένοι καὶ ἀρωματισμένοι ἱερεῖς ν' ἀγνοοῦν καὶ τὴ γλῶσσα τοῦ Εὐαγγελίου;

Εἰλικρινά λυπούμεθα πολὺ πού ἀναγκαζό-

μεθα νά σύρουμε τίς γραμμές αὐτές. Ἐλπίζουμε τά ἐγκάρδια ἐρωτήματα νά μή θεωρηθοῦν ἀσεβῆ. Θά μπορούσαμε νά σιωπήσουμε ἢ καί νά ἐπαινέσουμε καί νά ἐπαινεθοῦμε. Θεωροῦμε ὅτι θίγεται δάνανυσα ἢ Παράδοση καί γι' αὐτό γράφουμε. Δέν ἀμφισβητοῦμε τίς καλές προθέσεις τῶν συντακτῶν τῆς παραπάνω Ἐγκυκλίου. Φοβούμεθα ὁμως ὅτι ὑπάρχει μιά διαφορετική ἀντίληψη. Ταπεινά

φρονοῦμε ὅτι ἐκκλησιαζόμενοι οἱ πιστοί τακτικά καί συνειδητά, προσευχόμενοι καί φωτιζόμενοι, μετέχοντες στά θεῖα μυστήρια, θά φθάνουν στήν τῶν εὐαγγελικῶν ρημάτων κατανόηση, στόν θεῖο φωτισμό καί τή χαρίτωση, ὥστε νά μή χρειάζεται δευτερολογία στή δημοτική. Διαφορετικά καί ἡ ἔμπονη αὐτή γραφή μας ἀποτελεῖ «φωνή βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ».

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΟΥ*

τοῦ Ἱωάννου Δραγούμη

Ηταν ἐκεῖνος ποῦ, παιδί, χაΐδευε τά ὄπλα τά ἐτοιμασμένα γιά μιά ἐπανάσταση. Ἦταν ἐκεῖνος ποῦ γεύθηκε τήν πίκρα ὄλη, ἐνός ἀτιμοῦ πολέμου.

Πολλούς ποῦ δέν ἦταν ἐπίσημοι τούς μίλησε ἀναρίθμητες φορές, καί κάποτε τούς συγκίνησε καί ἔδωκαν μερικά χρήματα γιά ὄπλα καί ἀνθρώπους.

Πῆγε τώρα στούς πρώτους τοῦ ἔθνους καί τούς μίλησε· τούς εἶπε, πότε μέ φωτιά μεγάλη, πότε μέ ψύχρα γεναμένη ἀπό μεγάλη κούραση, τούς εἶπε γιά τή Μακεδονία λόγια ἀγάπης. Ὁ υἱός τοῦ Βασιλιᾶ δάκρυζε, λέγουν, κάποτε ὅσο τόν ἄκουε, οἱ πολιτικοί ἦταν ἀνήξεροι καί ἀδιάφοροι, ἐξόν ἂν κατά λάθος ἕνας εἶχε ψυχή ἑλληνική μέσα του, καί οἱ πατριῶτες, ἄπιστοι. Εἶδε ἀνθρώπους ποῦ φοβοῦνταν, ἄλλους ποῦ δέν τολμοῦσαν, ἄλλους ποῦ δέν ἤξεραν, καί ἄλλους ποῦ δέν ἐπίστευαν, καί εἶδε τέλος ἄλλους ποῦ κἂν δέν ἄκουαν, καί κάποιους σιχαμένους ποῦ χασμουριοῦνταν πλεούμενοι σέ μιά ἀπέραντη νύστα.

Ὅμως πῆγε καί ξαναπῆγε καί τούς εἶδε πάλι, καί πάλι τούς μίλησε κ' ἔβαλε καί ἄλλους νά τούς μιλήσουν, ὡς ποῦ πείσθηκαν μερικοί νά κάμουν μιά ἐταιρία γιά νά δοκιμάσουν νά στείλουν στή Μακεδονία ἀνθρώπους νά ἰδοῦν.

Ἔστειλαν τότε μερικούς, μαζύ καί τόν Παῦλο. Ἄραγε ἔφεξε σέ κανενός τά σωθικά ἢ ἐλπίδα πῶς ἴσως νά μήν ξαναγουρῖσουν πιά;

Ἄλλά ἐτοιμάστηκαν γοργά καί πῆγαν, καί οὔτε Τοῦρκοι τούς ἔπιασαν, οὔτε Βούλγαροι τούς σκότωσαν, ἂν καί τοῦτοι τριγύριζαν παντοῦ ἀδιάκοπα καί ἐλεύθερα στήν ἄμοιρη τή χώρα. Εἶδαν ἐκεῖνο ποῦ ἔλεγε ὁ Παῦλος· πῶς μποροῦσε δηλαδή νά γίνη δουλειά στή Μακεδονία καί πῶς λαχταροῦσαν νά δοῦν βοήθεια οἱ Μακεδόνες γιά νά πολεμήσουν τούς Βουλγάρους, προπάντων τώρα ποῦ αὐτοί τούς γέλασαν καί κακόπαθαν τά χωριά.

Αὐτά ποῦ εἶδαν, ἤλθαν καί τά εἶπαν σ' ἐκεῖνους ποῦ τούς ἔστειλαν. Μαζύ τους ὁμως ἤλθαν καί τῶν ἀπίστων ἢ ἀντιλογίες καί τῶν στενόκαρδων. Κανένα ἐμπόδιο, καμμιά δυσκολία δέν ἄφησαν ποῦ νά μήν ἔστησαν κατάντικρα στή θέληση τοῦ Παύλου ἐκεῖνοι ποῦ κατάλαβαν τάχα καί πείσθηκαν πῶς ἦταν ἀνάγκη καί μποροῦσε νά γίνη κάτι. Βγήκαν καί οἱ ἐφημερίδες γεμάτες λέξεις· «Δημοκόποι, Μακεδονοκόποι, ἐκμεταλλευταί τῆς φιλοπατρίας, τσαρλατάνοι».

Ἐπειδή ἀργοῦσαν ν' ἀποφασίσουν, ἀποφάσισε ὁ Παῦλος. Καί ὁ Παῦλος ἀποφάσισε νά δώση ὅ,τι εἶχε. Καί εἶχε τόν ἑαυτό του.

* Τό κείμενο ἐλήφθη ἀπό τό πολύ καλό «Ἀνθολόγιο γιά τόν Παῦλο Μελά» τοῦ κ. Ν.Δ. Τριανταφυλλόπουλου μέ τίτλο «Σέ κλαίει λαός...», ἐκδ. Δόμος, Ἀθήνα 1995, σσ. 38-43. Δημοσιεύεται ἐδῶ καθώς συμπληρώνονται ἐφέτος ἑκατό χρόνια ἀπό τή θυσία τοῦ ἥρωος. Ἐκατό χρόνια ἀπό τήν ἑναρξη τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος

Δεύτερη λοιπόν φορά βγήκε στη Μακεδονία για να προετοιμάσει τελειωτικά τα πράγματα. Συνεννοήθηκε με ανθρώπους εκεί, ηῦρε ταχυδρόμους, οδηγούς, και λημέρια, συμφώνησε μερικά παιδιά-παλληκάρια, και γύρισε πίσω για να έτοιμάσει και τα άλλα και να βεβαιωθεί αν από την Ελλάδα θα τον αφήσουν ή δε θα τον αφήσουν μόνο.

Του ὑποσχέθηκαν πολλά· του ἔταξαν και ἄλλους δύο ἄρχηγούς να στείλουν ἀμέσως να τον ὑποστηρίξουν. Ἔαγε φύτρωσε πάλι στάσθικά κανενός καμμιάν ἐλπίδα πῶς μόνος ἀνάμεσα σέ Τούρκους και σέ Βουλγάρους δε θα βασιλοῦνταν πολύν καιρό, κ' ἔτσι θα ἠσύχαζε ὁ κόσμος ἀπ' αὐτόν τόν ἀκράτητο; Τούς δυό τούς ἄρχηγούς τούς ἔστειλαν ἀφοῦ σκοτώθηκε.

Φεύγοντας ἀπό τά σύνορα ἔγραφε στή γυ-

ναῖκα του· «Ἄναλαμβάνω αὐτόν τόν ἀγῶνα μέ ὅλην μου τήν ψυχήν και μέ τήν ἰδέαν ὅτι εἶμαι ὑποχρεωμένος να τόν ἀναλάβω». Ἄλλοτε ὁμως τόν συνέπαιρνε ἡ ἰδιαίτερη τρυφερότητα τῆς ἀγάπης του για τή γυναῖκα και τά παιδιά του· «Κλαίω ἀκόμη καμμιά φορά, ἀλλά μήν ἀνησυχῆς, θα περάση γρήγορα και αὐτό... Ὅλους τούς πόνους θα τούς συνειθίσω πρίν φθάσω ἐκεῖ... Διά σέ και τά παιδιά μου αἰσθάνομαι τρυφερότητα, τήν ὁποῖαν δέν μπορῶ να περιγράψω». Και πάλι ἔγραφε· «Ποῦ και ποῦ κανένα δάκρυ και ἀμέσως μιὰ Μεγάλη Ἰδέα και ἔτσι στεγνώνει τό δάκρυ».

Μιά μέρα κοντά στά σύνορα, φόρεσε τά ροῦχα και τά ὄπλα τοῦ πολέμου και πρώτη φορά φανερώθηκε καπετάνιος στά παλληκάρια του, ὁ Μίκης Ζέζας. Τούς κάλεσε και τούς εἶπε

Ἡ Παρακαταθήκη παρακαλεῖ για τή συνδρομή σας

Ἡ Παρακαταθήκη μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ, τίς εὐχές τῶν Πατέρων και τή βοήθεια τῶν φίλων της εἰσήλθε ἀπό τό φθινόπωρο τοῦ ἔτους 2003 στόν ἕκτο χρόνο ἐκδόσεώς της.

Ὅλα αὐτά τά χρόνια ἡ Παρακαταθήκη ἀπεστέλλετο δωρεάν. Ἡ συνδρομή ἦταν προαιρετική.

Παρ' ὅτι ἡ ἐπιθυμία μας εἶναι αὐτό τό καθεστῶς να συνεχισθεῖ, ἡ σκληρή πραγματικότητα μᾶς ἐμποδίζει να τό κάνουμε. Ὁ λόγος εἶναι ὅτι ἐνῶ ἀπό τή μιὰ πλευρά ἔχουμε αὔξηση τῶν ἐξόδων ἐκτυπώσεως και ἀποστολῆς διά τοῦ Ταχυδρομείου, ἀπό τήν ἄλλη ἔχουμε μεγάλη μείωση τῶν προαιρετικῶν συνδρομῶν ἀφ' ὅτου τό εὐρῶ ἀντικατέστησε τή δραχμή.

Ἄναγκασθήκαμε ἀπό τό τεῦχος Ἰαν.-Φεβρ. 2004 να προσαρμοθοῦμε και ἔμεις στήν πρακτική τῶν περισσοτέρων περιοδικῶν, τά ὁποῖα ἔχουν συγκεκριμένο ποσό συνδρομῆς, διότι διαφορετικά θα πρέπει λόγω τῶν συσσωρευθέντων χρεῶν να διακόψουμε τήν ἔκδοση τῆς Παρακαταθήκης.

Ἔτσι ἡ ἐτήσια συνδρομή ἐσωτερικοῦ θα εἶναι 10 εὐρῶ, ἐνῶ ἡ ἐτήσια συνδρομή ἐξωτερικοῦ θα εἶναι 30 εὐρῶ. Για τήν Κύπρο ἡ ἐτήσια συνδρομή θα εἶναι 7 λίρες Κύπρου.

Ἐννοεῖται ὅτι θα γίνονται μέ εὐγνωμοσύνη δεκτές προσφορές και πέραν τοῦ συγκεκριμένου ποσοῦ τῆς ἐτήσιας συνδρομῆς για τήν ἐνίσχυση τοῦ περιοδικοῦ και τοῦ Συλλόγου πού τό ἐκδίδει, δηλαδή, τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου για τήν Ἑλληνορθόδοξη Παράδοση «Παρακαταθήκη».

Μπορεῖτε για τήν ἀποστολή τῆς συνδρομῆς σας να χρησιμοποιήσετε τήν ἔνθετη ταχυπληρωμή, ἡ ὁποῖα ἔχει χαμηλότερο ταχυδρομικό τέλος ἀπό τίς ἄλλες ταχυδρομικές ἐπιταγές ἢ να καταθέσετε χρήματα σέ ἕναν ἀπό τούς δύο τραπεζικούς λογαριασμούς πού ἀναγράφονται κατωτέρω:

Ἐθνική Τράπεζα: 421/614374-15 και Alpha Τράπεζα Πίστεως: 815-002101-039454.

Στήν τελευταία αὐτή περίπτωση τῆς καταθέσεως μέσω Τραπεζῆς, παρακαλοῦμε να γράψετε ὀπωσδήποτε τό ὄνομά σας στό παραστατικό καταθέσεως πού συμπληρώνετε στήν Τράπεζα, ὥστε να μποροῦμε να τό πληροφορηθοῦμε και να σᾶς ἀποστείλουμε και τήν σχετική ἀπόδειξη. Ἡ ἀπόδειξη συνδρομῆς ἡ δωρεᾶς μπορεῖ να ἐπισυναφθεῖ στή φορολογική σας δήλωση, για να ἐκπέσει τό ποσό αὐτό ἀπό τήν Ἐφορία.

λόγια ζεστά και φωτεινά για τους Μακεδόνες που υποφέρουν τόσα από τους Βουλγάρους και για τό τί πρέπει να κάμουν να τους σώσουν από τά δάσανα· τους εξήγησε και πώς θέλει να φέρνονται μαζί του και αναμεταξύ τους. Ένθουσιάστηκαν, πολλοί δάκρυσαν και όλοι φώναξαν ζήτω. Άμέσως πρόσταξε τον όδηγό να πάγη μπροστά· αυτός τον άκολουθήσε, και οί άντρες έρχονταν από κοντά. Πήγαν έτσι ως τή γραμμή και κεί περίμεναν τή νύχτα· άμα ήλθε, έκαμαν τό σταυρό τους και πέρασαν τά σύνορα. Σκοτάδι φοβερό και άνήφορος, δάση και λαγκάδια και ρεματιές θεοσκότεινα, και έπειτα κατήφορος φοβερός· τρεις ώρες πήγαιναν έτσι και ύστερα από άλλες τόσες δρόμο, κατά τό πρωί βρέθηκαν αντίκρυ σ' έναν τούρκικο σταθμό πάλι στά σύνορα. 'Ο ένας όδηγός μιά μέρα φεύγει κρυφά· ό άλλος δέν ξέρει τό δρόμο· και ό τρίτος είχε άρρωστήσει πριν ξεκινήσουν. Άπαντούν Βλάχους και άλλους με τό καλό άλλους με τό κακό τους βάζει ό άρχηγός να όδηγούν τό σώμα. Βλέπει πώς οί άντρες του άρχίζουν να κουράζονται· ούτε μάν ώρα δέν περπάτησαν σε δρόμο πατημένο και όλο περνούσαν άπάτητα βουνά, ρεματιές, λαγκάδια και δάση· τά δάκτυλα των ποδαριών, από τήν κακοτοπία, και τά γόνατά τους φριχτά πονούσαν, και ό όδηγός δέν ήξερε ούτε καν τή δημοσιά που πάγει στή Σαμαρίνα· μερικοί, από τή θερμη, μόλις μπορούσαν να άκολουθήσουν· έναν τον άφησαν σ' ενός Βλάχου στάνη να γιατρευθή. Ψωμί και γάλα και κρέας με τή βία σχεδόν έπαιρναν από τίς στάνες και συχνά έμεναν χωρίς· άλλοτε πάλι ώρα πολλές έμεναν δίχως νερό· Κάποτε τους έλεγε λίγα λόγια ό Παύλος που τους έγκαρδίοναν πάντα· μερικοί του άποκρίθηκαν μιά φορά πώς τά δάσανά τους δέν τους πειράζουν μόνο συλλογίζονται αυτόν· τότε ό γέρο· Αντρούλης γυρίζει και λέγει· «'Ο καπετάνιος μας, βρέ παιδιά, μπορεί να μην έχη τίς δυνάμεις μας, μά έχει ψυχή πιό δυνατή από μάς· αυτή τον βαστά».

.....
 Προδαινουν έτσι κατά τή μέση τής Μακεδονίας, εκεί που πλάκωσαν οί πολλοί Βούλγαροι.
 "Υστερα από τους Βούλγαρους ήλθαν εκείνοι, που ό λαός τους πρόσμενε με λαχτάρα.
 "Υστερα από τήν άγριάδα των Βουλγάρων φάνηκε των Έλλήνων ή γλύκα, εκείνη που δέ

δέρνει, δέ σφάζει, δέ βασανίζει ούδέ φαρμακώνει, εκείνη που και τή φοβέρα δέ θέλει να ξεστομίσει, εκείνη που μ' έναν καλό λόγο μαγεύει και φωτίζει και τή φεγγοβολή της άκολουθούν και σκοτόνονται γι' αυτήν οί άνθρωποι από λατρεία.

Έρχονται από τά χωριά άντρες που θέλουν να τον βοηθήσουν· άλλοι όμως φοβούνται άκόμα, μην έκδικηθούν έπειτα οί Βούλγαροι· τόσες φορές τους άφησαν στή μέση οί Έλληνες. Διψούσαν καλωσύνη και άγάπη και ήσυχία, μά χαμήλωναν από προφύλαξη τά μάτια, να μην δούν, και σφαλοούσαν τήν καρδιά, να μην άκούσουν τον καλό λόγο, να μην νοιώσουν τή γλύκα, να μην άκολουθήσουν. Και σά να τρώμαξε τό Παλληκάρι όταν είδε πώς μόνο με τον τρόπο θα μπορούσε να τους ξετρομάξει από τους Βουλγάρους. Δέν ήξερε πώς θανατόνουν, αυτός που πονούσε κ' ένα μαμουνη να έβλεπε να σκότοναν κ' ένα σκύλο να χτυπούσαν. Και τυραννείται γιατί πρέπει να σκοτώση θυμάται πώς ό ίδιος είναι πατέρας και συλλογίζεται τά παιδιά εκείνων που πρέπει να σκοτώση. «Τρέμω άλλ' άνυπομονώ να τό κάμω», γράφει τής γυναικός του. Δέν ήξερε να έκδικηθή σε άλλους επάνω για άλλων ανθρώπων κρίματα, αλλά και σωστή να ήταν ή τιμωρία και δίκια, του φαίνονταν άσχημη γιατί δέν ήξερε αν είχε δικαίωμα αυτός να τιμωρήση· για τέτοια δουλειά δέν ήταν καμωμένος· δέν ήταν δήμιος. Και όμως είπε· για τήν Πατρίδα μου και αυτό θά τό κάμω.

.....
 Φεύγουν νύχτα και πηγαίνουν σ' άλλο χωριό όπου έπρεπε να βρούν και να σκοτώσουν τους δολοφόνους ενός παπα· και πάλι γράφει στή γυναίκα του ό Παύλος· «Δέ θά λησμονήσω ποτέ πόσον υπέφερα σήμερα τον άπόγευμα. Διαρκώς ήρώτων τον έαυτόν μου εάν είχαν δικαίωμα εγώ να συλλάβω οίον δήποτε άνθρωπον, όσον δήποτε κακούργος και αν είναι, να τον τραθήξω από τήν οικογένειάν του και να τον φονεύσω. Και διαρκώς άπήντων, όχι, όχι!... Μά τήν αλήθειαν πολύ θά αγαπώ και τήν Πατρίδα και τό Γένος, διότι αν και υποφέρω, αν και κλαίω, θά αφήσω να γίνη εκείνο τό όποιον άπεφασίσθη». Άλλά κείνη τή φορά δέν έγινε ή τιμωρία γιατί ό χειρότερος από τους κακούργους είχε ξεφύγει. Και τό Παλληκάρι

χαίρεται σχεδόν και ἀνασαίνει· καλεῖ μπροστά του τούς ἄλλους δύο δολοφόνους σ' ἓνα σπίτι μαζί μέ τούς δημογερόντους. Πρῶτα μιλεῖ, γλυκά σά χριστιανός, στούς χωριανούς καί τούς ὀνομάζει ἀδελφούς, καί τούς λέγει γιά τήν Ἐκκλησία καί τόν Πατριάρχη, γιά τήν Πατρίδα, καί γιά τούς Βουλγάρους δολοφόνους. Ὅλοι συγκινήθηκαν καί δάκρυσαν. Ὑστερα ἄλλαξε ἀπότομα καί τόνο καί ὄψη, καί μέ πάθος φοβερίζει τούς δύο δολοφόνους καί τούς δηλώνει πῶς ἦταν καταδικασμένοι νά σκοτωθοῦν γιά ὄλα τά κρίματά τους, ὅτι ἐκεῖνο τό βράδυ ἦταν νά διαταχθῇ καί νά ἐκτελεσθῇ ὁ θάνατός τους, ἀλλ' ὅτι ἀνάβαλε τήν τιμωρία γιά νά τούς δώση καιρό νά μετανιώσουν. Καί, ἀγάλι ἀγάλι ἔπειτα ἐλαττώνοντας τήν ὀρμή, τούς συμβούλεψε καί αὐτούς σάν ἀδελφούς καί τούς εἶπε πῶς εἶναι ἐλεύθεροι νά λέγονται

ὅπως θέλουν, ἀλλ' ἂν μάθη ποτέ πῶς ἐξακολουθοῦν τή φριχτή δουλειά ποῦ ἔμαθαν στή Βουλγαρία, νά ξέρουν πῶς θά τούς θανατώσῃ ἀλύπητα. Καί οἱ δύο μέ κλάματα, τοῦ φιλοῦσαν ἀπό εὐγνωμοσύνη τά χέρια καί διαμαρτυρήθηκαν πῶς μέ τή βία τούς ἀνάγκασαν οἱ Βούλγαροι νά σκοτώσουν. Προτοῦ φύγη ἔδωσε στούς δημογέροντες χρήματα νά μοιρασθοῦν στή φτωχολογιά τοῦ χωριοῦ καί ἰατρικά γιά μερικούς ἀρρώστους.

Ἀπό χωριό σέ χωριό πήγαινε καί ὠρμήνευε τούς χωριανούς, καί φοβέριζε ἄλλους, κ' ἔδινε ὄπλα σ' ἐκείνους ποῦ μπορούσαν νά τά βαστάξουν καί νά τά φυλάξουν, καί ξεδιάλεγε ἀνθρώπους χωριστά γιά κάθε δουλειά, καί διάταζε νά ξεπαστρεύουν κακούς Βουλγάρους. Ὁ ἴδιος ποτέ δέν ἔβαλε χέρι σέ κανένα φόνο.

**ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΟΣ ΛΟΓΟΣ
ΣΤΟ ΘΕΙΟ ΜΟΥ ΗΡΑΚΛΗ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟ***
τοῦ Παναγιώτη Θ. Ἀριστοτελίδη

Ακόμα περιμένω νά μοῦ τηλεφωνήσεις. Ὅπως κάθε φορά, γύρω στίς 8.30 τό βράδυ «Μπράβο μικρέ», νά μοῦ πῆς «διάβασα τά ποιήματά σου, βελτιώνεσαι». Καί μετά «καληνύχτα». Πρίν τήν τελευταία σου καληνύχτα, μοῦ ἔχες ψιθυρίσει: «δέ τά βλέπω καλά τά πράγματα». Κι ἐγώ σοῦ εἶχα πῆ: «μή φοβᾶσαι, εἶσαι καπετάνιος ἐσύ, θά τά καταφέρεις». Τό πίστευα. Καί τό ἀπέδειξες: Σέ θυμᾶμαι μέχρι τελευταία στιγμή, νά ψάχνεις ἓνα περιστατικό τῆς Ἱστορίας στήν ἐγκυκλοπαίδεια, νά τραγουδᾷς τήν «Ἀμυγδαλιά» στόν ἐγγονό σου, νά κάνεις χιουῦμορ, νά προσπαθεῖς νά σηκωθεῖς, νά χაίρεσαι μέ τίς φωτογραφίες ἀπό τή βράδευση σου —δέν εἶναι λίγα αὐτά.

Δέ δεχόσουν τίποτε ἄκριτα, ἦσουν φιλομαθής καί ἐνημερωμένος γιά ὅ,τι συζητοῦσες.

Εἶχες μίαν ἀρχοντιά καί μίαν ἀξιοπρέπεια, πού γινόταν ἀντιληπτή ἀπ' τά πρῶτα λεπτά πού κάποιος σέ συναντοῦσε. Σάν αὔρα λεπτή πού διαχέεται καί ἐπιβάλλει σεβασμό. Κι ἀκόμη, μιά εὐαισθησία καλά θωρακισμένη. Πολύ συχνά μοῦ μιλοῦσες γιά τόν Παλαμᾶ, πού σοῦ ἄρεξε. Μοῦ ἔχες ἐμπιστευτεῖ καί κάποια ποιήματά σου. Κι ὅταν σ' ἀκούγαμε στό μοναστήρι νά ἀπαγγέλεις μέ ταπεινότητα τό «Πάτερ ἡμῶν» καί τό «Πιστεύω», πλημμυρίζαμε εὐλάβεια. Μέ τέτοια εὐλάβεια καί προσήλωση, τό τελευταῖο αὐτό καλοκαίρι στή Γερακινή, σέ θυμᾶμαι, παρά τούς πόνους σου, νά φροντίζεις τά φυτά καί τό πεῦκο τῆς αὐλῆς σου.

Ἀπό ἓνα ξύλο δέντρου φτιάχτηκε καί τό τελευταῖο σου κρεβάτι κι ἀπ' τό ἴδιο δέντρο ἴσως, φτιάχτηκε ξύλινη κούνια γιά τόν ἐγγονό

* Ἡ Παρακαταθήκη εὐχεται ὑπέρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ μακαριστοῦ Ἡρακλέους Λαμπροπούλου, ἐκδότου τῆς καί ὑπευθύνου κατὰ νόμον. Ἐκφράζει τά συλλυπητήριά της στήν οἰκογένεια τοῦ μεταστάντος. Ἡ σύζυγός του θά τόν ἀντικαταστήσει στή θέση τοῦ ὑπευθύνου γιά τήν ἐκδοση τῆς Παρακαταθήκης.

σου, τό μικρό Στέλιο-Ήρακλή —πόσο τόν ἀγαποῦσες καί ἀντλοῦσες ἀπ’ αὐτόν ζωή! Πρὶν λίγες μέρες ἐγκαινιάστηκε ἡ πτέρυγα τοῦ μουσείου μέ τή συλλογή σου. Ἦμουν παρῶν ὅταν σοῦ τηλεφώνησαν, κι εἶπες νά μή δάλουν τό δικό σου ὄνομα στήν πινακίδα τοῦ μουσείου· «μόνο τοῦ πατέρα μου», εἶπες. Ἦσουν τόσο σεμνός! Κι ἦταν σά νά ἴκαμες κι ἐγίναν ὅλα

ἦσυχια κι ὅλα λιτά, ὅπως τό ἤθελες. Κι ἡ μνήμη σου ἐγίνε διαμάντι λαμπερό στήν καρδιά μας.

Θεῖε Ἁρακλή, καπετάνιε σέ δύσκολους ἀνέμους, ἔτσι ὅπως τώρα θρῖσκεσαι πλάι στίς στρατιές τῶν ἀγγέλων, ρίχνε καμμιά ματιά καί στήν ὀμίλχη τῆς γήινης ζωῆς μας.

Σ’ εὐχαριστοῦμε πού ἦσουν αὐτός, νά σοῦ λέμε.

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ τοῦ Ἁρακλέους Λαμπροπούλου

Γλυκά γλυστροῦν στή θάλασσα οἱ λαμαρίνες
ἀλάργα ἀπ’ τῆς στεριᾶς τίς καραντίνες,
μέ κόπο πολύ ἀρμονικά δεμένες,
λίγο πολύ πάντοτε σκουριασμένες.
Βογάρει ἀέρας κι ἡ μηχανή τῆ φύση δαμάζει
καί γλάροι ἄσπροι πού τρέχουν ξοπίσω
φωνάζουνε, κρᾶζουν, ὄλο πετοῦν — Ὁ νοῦς μου τρομάζει

Ἦναι ὄνειρο βλέπ’ ἡ καρδιά μου πῶς ἄγκυρες δνύ,
μέ τῆ γῆ μᾶς κρατᾶνε σίγουρο θιό,
κι οἱ καδένες γερά στό λιμάνι μᾶς δένουν.
Ἦναι ὄμως στό στίγμα: ἀνάμεσα ἀπό γῆ κι οὐρανό,
καί μᾶς χτυποῦν σάν πλεούμενο ἀδειανό:
Φωτιά, γυναιῖκες, θάλασσες, ὅλα γιά μᾶς,
χωριά, σπίτια, ἀγάπες, χαθῆκαν μονομιᾶς.....

Κι οἱ ψυχές, φινιστρίνι κλειστό περιμένουν ν’ ἀνοίξει,
γιά νά θγοῦν στή σειρά κι ἡ ἐλπίδα τῆ ρότα νά δείξει.
Τοῦ κάκου ὁ φάρος τ’ ὠραῖο σκαρί καρτερεῖ,
τοῦ κάκου ὁ γλάρος παρέα γυρεύει ζωή νά μαρτυρεῖ.
Καί σύ, ἀνώφελα ρωτᾶς πότε σπατσάρει,
ἢ πότε τό θαπόρι θά φουντάρει.
Προσκύνησε σοφῶν δασκάλων τίς ἀλήθειες,
ξαλάφρωσε ἀπ’ ἀμαρτίες καί συνήθειες.

Μπαρκάρισε γραμμῆ Ἦναι Ὀλυμπος—Ἦναι Ἀθῶς,
ἔτσι νά μάθεις· βάρδα σκόπελο καί λάθος
τίς φουρτοῦνες ν’ ἀψηφᾶς μέσ’ στό καρῦδι,
ἔτσι θά κάνεις καί καλό ταξίδι.

Πολύγυρος Χαλκιδικῆς, 18.1.1979

ΕΙΔΗΣΕΙΣ & ΣΧΟΛΙΑ

Φονταμενταλιστές οί ΄Ιεράρχες μας κατά τόν ΄Αρχιεπίσκοπο

΄Ο Μακαριώτατος ΄Αρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος σέ συνέντευξή του στό ίταλικό περιοδικό *Espresso* (5.11.2004), πού μάλλον έμεινε άγνωστη στό έλληνικό κοινό, επίτιθεται έναντίον τών «φονταμενταλιστικών κύκλων» πού έμπόδισαν τό ταξίδι πού έπιθυμούσε στό Βατικανό για νά συναντηθει μέ τόν πάπα (Οί ψηφοί στην ΄Ιεραρχία κατά την συνεδρία της 8.10.2004 ήσαν 42 υπέρ της άναβολής, 14 υπέρ της επισκέψεως, 5 λευκά και 1 άκυρο).

Παραθέτουμε χαρακτηριστικό απόσπασμα της συνεντεύξεως, όπως δημοσιεύθηκε στην έφημ. *Έλευθεροτυπία* (13.11.2004, σσ. 74-75).

— Ποιός έμπόδισε τό ταξίδι σας στη Ρώμη και γιατί;

— Τά συντηρητικά στοιχεία της ΄Εκκλησίας μας δέν ξέχασαν τίς πληγές πού μάς προξένησαν οί καθολικοί καθ΄ όλη τή διάρκεια της ΄Ιστορίας. Στην ΄Ελλάδα έχουμε έλευθερία του Τύπου και οί φονταμενταλιστικοί κύκλοι γράφουν ότι δέν πρέπει νά διατηρούμε σχέσεις μέ την ΄Εκκλησία της Ρώμης. Η δική μου άποψη είναι αντίθετη. ΄Οφείλουμε νά ευαισθητοποιήσουμε τούς επισκόπους μας και τό λαό και νά τούς βοηθήσουμε νά κατανοήσουν ότι, χωρίς νά άπαρνούμαστε την ΄Ιστορία, μπορούμε νά ξεκινήσουμε μία νέα εποχή άμοιβαίας κατανόησης και συνεργασίας.

— ΄Εχετε έπαφές μέ τή μικροσκοπική έλληνική Καθολική ΄Εκκλησία;

— Διατηρώ εξαιρετικές σχέσεις μέ την έλληνική καθολική κοινότητα. ΄Ορισμένοι από τούς επισκόπους της ήταν συμμαθητές μου στό καθολικό σχολείο τών Γάλλων μαριανών άδελφών (σ.σ. τή Λεόντειο). Κάναμε συγκεκριμένα δήματα από κοινού, για παρά-

δειγμα κάναμε δυνατή την επίσκεψη του Πάπα τό 2001, ή όποία συνάντησε πολύ ισχυρή αντίδραση σ΄ έμάς, αλλά τή φέραμε σέ πέρας, πράγμα πού μάς ίκανοποίησε όλους.

Σχόλια «Π»:

1. Η επίθεση στους «φονταμενταλιστικούς κύκλους», όπως εκτιμούν οί έφημερίδες, αλλά και ή κοινή λογική, έχει ως άποδέκτη και τούς μητροπολίτες πού έβαλαν φρένο στις φιλοδοξίες του κ. Χριστοδούλου.

2. Τό «κάναμε δυνατή την επίσκεψη του Πάπα τό 2001» πού λέγει παραπάνω ό κ. Χριστόδουλος, άποδεικνύει, τρισήμισυ χρόνια μετά, ότι μάλλον δέν ήταν αλήθεια αυτό πού τότε έλεγε ή ΄Ιερά ΄Αρχιεπισκοπή ότι ή επίσκεψη του πάπα μάς έπεδλήθη, τρόπον τινά, από την ΄Ελληνική Πολιτεία.

3. Και μία άφελής έρώτηση: ΄Εφ΄ όσον ό κ. Κ. Στεφανόπουλος υποτίθεται ότι κάλεσε τόν πάπα νά επισκεφθει την ΄Ελλάδα, γιατί ό πάπας δέν εκάλισε τόν κ. Κ. Στεφανόπουλο νά ανταποδώσει την επίσκεψη αλλά κάλεσε τόν ΄Αρχιεπίσκοπο;

Γέρον Γεράσιμος Μικραγιαννανίτης προς ΄Αρχιεπίσκοπο: «Θά χαλάσετε την τάξη της ΄Εκκλησίας μας...»*

«... Είπα προηγουμένως και πρέπει νά τό δικαιολογήσω αυτό, ότι ήτο πολύ συντηρητικών άρχών άνθρωπος και ζούσε και άνέπνεε μέσα στό κλίμα της ΄Ορθοδόξου πνευματικότητας και της όρθοδόξου παραδόσεως.

Θά σάς πώ μία προσωπική μου έμπειρία.

Στά πρώτα χρόνια της άρχιερωσύνης μου, βλέποντας ότι τά παιδιά στό σχολείο, του σχολείου τά παιδιά, οί νέοι έφηβοι δηλαδή, δέν έρχονται στην ΄Εκκλησία τακτικά, χρειάστηκε νά μελετήσω αυτό τό φαινόμενο, νά τό αναλύσω σέ βάθος και νά βρω την αίτια. Κάναμε λοι-

* Παραθέτουμε τό άπομαγνητοφωνημένο κείμενο συνεντεύξεως πού είχε παραχωρήσει ό σημερινός ΄Αρχιεπίσκοπος, ως Μητροπολίτης Δημητριάδος τότε, σέ έκπομπή του Ραδιοφωνικού Σταθμού της ΄Εκκλησίας της ΄Ελλάδος τό 1999, άφιερωμένη στον μακαριστό Γέροντα Γεράσιμο Μικραγιαννανίτη († 7.12.1991)

πόν ένα είδος «γκάλοπ» μεταξύ των μαθητών του Λυκείου στην πόλη μας. Φτιάξαμε ένα ερωτηματολόγιο και τό δώσαμε στά παιδιά νά τό συμπληρώσουνε. Στήν έπεξεργασία των άπαντήσεων είδα ότι στό ερώτημα: «πώς στήν έκκλησία; Κάθε πότε πās;» Ἐπαντούσανε: «Ἐραιά και ποῦ».

— Γιατί δέν πās στήν Ἐκκλησία τακτικά;

Μιά από τίς άπαντήσεις ήτανε, στερεότυπη μορῶ νά πῶ, σχεδόν στά περισσότερα παιδιά, σέ ένα πολύ μεγάλο ποσοστό: «Δέν καταλαβαίνω αυτά τά όποια λένε στήν Ἐκκλησία και γι' αυτό δέν έχω ένδιαφέρον νά πάω».

Ξεκινώντας λοιπόν από αυτή τήν διαπίστωση μαζί μέ τούς έπιτελείς μου σκεφθήκαμε μήπως θά μπορούσαμε νά κάνουμε κάτι, έτσι, νά καταστήσουμε τή γλώσσα τής Ἐκκλησίας πιό προσιτή, ἄς ποῦμε στά παιδιά. Τό κάναμε αυτό από ποιμαντική άγωνία τήν όποία είχαμε για τά παιδιά νά τά προσελκύσουμε τρόπον τινά στήν Ἐκκλησία.

Σ' αυτήν μου λοιπόν τήν προσπάθεια σκέφθηκα ότι τό νά μεταφραστοῦν οί ὕμνοι τής Ἐκκλησίας ἴσως είναι πολύ δύσκολο πράγμα και ἴσως δέν πρέπει νά τό κάνουμε γιατί θά χάσουμε τήν ωραιότητά τους και τήν όμορφιά τους. Ἐλλωστε, ἔλεγα μέ τό μυαλό μου, πολλοί από αυτούς τούς ὕμνους είναι καθιερωμένοι πλέον. Ἐς ποῦμε τό «Τῆ Ὑπερμάχῳ» χρειάζεται νά τό μεταφράσει κανείς; Τό «ταῖς πρεσβείαις τής Θεοτόκου»; «Σῶτερ σῶσον ἡμᾶς»; Είναι μερικά πράγματα... Τό «Χριστός άνέστη»; Χρειάζεται νά τό μεταφράσει κανείς; Τά ξέρει ό κόσμος.

Εἶχα λοιπόν μιάν ιδέα ότι ἴσως θά ἔπρεπε νά γίνουμε νέοι ὕμνοι σέ ένα προσιτό γλωσσικό ιδίωμα. Ἐχι δεδαίως μαλλιαρή δημοτική, αλλά ένα σεμνό ιδίωμα γλώσσας, πού νά καταλαβαίνουνε σήμερα οί νέοι. Καί σκέφτηκα ότι ό π. Γεράσιμος ό Μικραγιαννανίτης ἴσως θά ήταν ό πιό κατάλληλος λόγω του χαρίσματος πού είχε και λόγω τής έμπνεύσεως πού είχε. Καί έτσι λοιπόν άπεφάσισα νά τον ένοχλήσω, νά του πῶ δηλαδή: Γέροντα, δέν κάνετε μιá άπόπειρα νά μās φτιάξετε κάποιους καινούργιους ὕμνους πού νά είναι, έτσι, πιό προσιτοί στή νεολαία μας;

Λοιπόν, άστραψε και βρόντηξε. Ἐ! Σέ μιá στιγμή τον είδα νά συνοφρῶνεται, νά θυμώ-

νει κατά κάποιον τρόπο. Μέ κοίταξε μέ ένα ὕφος άπορίας και μου είπε:

«Σεβασμιώτατε, πῶς μου κάνετε αυτήν τήν πρόταση; Ἐπορῶ και ἔξισταμαι. Είναι ποτέ δυνατόν ἐγῶ τουλάχιστον νά γράψω, ὅπως μου λέτε, νά χαλάσω δηλαδή τή μορφή και τή δομή, τήν όποία έχουνε οί ὕμνοι μας και νά χρησιμοποιήσω ἄλλη γλώσσα παρ' ἐκτός εκείνης τήν όποία μās παρέδωσαν οί Πατέρες μας; **Σās παρακαλῶ πολύ νά μήν έπιμείνετε σ' αυτό σας τό σχέδιο, διότι θά χαλάσετε τήν τάξη τής Ἐκκλησίας μας**» και τά τοιαῦτα.

Προσπάθησε νά μέ πείσει. Βέβαια αισθάνθηκα τήν άνάγκη νά άπολογηθῶ νά του πῶ νά μή μέ παρεξηγήσει, ότι δέν ήθελα νά αλλάξω τίποτα, αλλά ήταν άπλῶς ἡ άγωνία μου ὡς ποιμένος μπροστά σέ μιá διαπίστωση, ότι δηλαδή τά παιδιά σήμερα δέν πολυέρχονται στήν Ἐκκλησία ἢ δέν καταλαβαίνουνε αυτά πού λέμε. Προσπάθησα λοιπόν νά τον πείσω νά μή μέ παρεξηγήσει, νά μήν μέ θεωρήσει νεωτεριστή, νά μή μέ θεωρήσει καινοτόμο. Καί τελικά ὀφείλω νά όμολογήσω ότι και ἐγῶ, έτσι, ἐγκατέλειψα αυτό τό σχέδιο, τό όποιο και δέν προχώρησε, άκριδῶς διότι ό π. Γεράσιμος στάθηκε άρνητικός άπέναντι στό σχέδιο αυτό.

Σχόλια «Π»:

1. Σήμερα ὅμως, δυστυχῶς, τό σχέδιο αυτό επανέρχεται. Σέ Ἐνακοίνωση τής Ἐραῶς Ἐρχιεπισκοπῆς Ἐθηνῶν, ἐρμηνευτική τής Ἐγκυκλίου ΙΓ' «Περί τής Ἐναγνώσεως του Ἐποστόλου και του Ἐυαγγελίου και στή Νεοελληνική Γλώσσα», διαβάζουμε τά ἔξης άποκαλυπτικά: «Ἐσως ἡ μελλοντική παραγωγή νέων ὕμνων σέ προσιτότερο γλωσσικό ιδίωμα, χωρίς νά άντικατασταθοῦν οί έν χρήσει σήμερα, θά μπορούσε νά έπιλύσει έν μέρος τό πρόβλημα τουτο. Καί έχουν γίνει πρὸς τήν κατεύθυνση αυτή σχετικοί πειραματισμοί από ἔγκριτους κληρικούς και λαϊκούς, χωρίς νά έχουν τύχει τής έπίσημης ἔγκρισης τής Ἐραῶς Συνόδου» (βλ. περιοδικό Ἐφημέριος, τ.8, Σεπτ. 2004, σελ. 24).

2. Πάντως, θά πρέπει νά σημειωθεῖ ότι τό ὅλο σκεπτικό τής εισαγωγῆς των μεταφράσεων άγνωστῶς τελείως τήν έμπειρία τής Ἐκκλησίας μας. Σύμφωνα μέ αυτήν, ό μετεωρισμός του νοός και ἡ έμπαθῆς καρδιά είναι κυρίως

πού κρατούν τούς ανθρώπους μακριά από τον ναό και όχι ή δυσκολία διανοητικής κατανόησης των ψαλλομένων και αναγινωσκομένων. Ἀντί για τήν ἄστοχη εἰσαγωγή τῶν μεταφράσεων, θά ἔπρεπε ποιμένες και ποιμενόμενοι νά ἐργασθοῦμε περισσότερο πνευματικά, καλλιεργώντας τήν προσευχή, τή μετάνοια και ἐν γένει τίς ἀρετές, ὥστε διά τῆς καθάρσεως νά φθάσουμε στόν Ἁγιοπνευματικό φωτισμό. Ἐπίσης θά μπορούσε και θά ἔπρεπε νά καταβληθεῖ προσπάθεια νά δημιουργηθοῦν στούς ναούς μας συνθήκες πού νά διευκολύνουν τήν προσευχή. Σ' αὐτό πολλά θά εἶχαν νά διδαχθοῦν οἱ ἐνορίες ἀπό τά μοναστήρια.

**«Ταλιμπάν τῆς Ἐκκλησίας»
ὅσοι δέν συμφωνοῦν μέ τίς μεταφράσεις!**

Τόν βαρῦ αὐτό χαρακτηρισμό ἐξετόξευσε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος ἀπό τήν Τήνο στίς 22 Σεπτεμβρίου 2004, μιλώντας κατά τήν ἑναρξη τοῦ Στ' Πανελληνίου Λειτουργικοῦ Συνεδρίου Στελεχῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων.

Παρ' ὅτι ὁ ἴδιος στή σχετική Ἐγκύκλιο ΙΓ' (βλ. περιοδικό Ἐφημέριος τ.8, Σεπτ. 2004, σελ. 23) ἀναφέρει ἐπί λέξει: «ἀναμένω και τίς ἰδικές σας κρίσεις και ἐντυπώσεις...», ἔσπευσε νά χαρακτηρίσει μέ τόν ὑβριστικό αὐτόν ὄρο ὅσους διετύπωσαν διαφορετικές ἀπόψεις γιά τό μέτρο αὐτό. Τό ἀκόμη πιό θλιβερό εἶναι ὅτι ὁ χαρακτηρισμός αὐτός ἐκ τῶν πραγμάτων «πιάνει» και τήν συντριπτική πλειοψηφία τῶν ἱεραρχῶν, οἱ ὁποῖοι διαφωνοῦν μέ τήν εἰσαγωγή σέ λειτουργική χρήση τῶν μεταφράσεων.

«Πιάνει» ἀκόμη και τόν παραδελφό τοῦ Μακαριωτάτου, τόν Σεβασμιώτατο Καλαβρύτων κ. Ἀμβρόσιο, ὁ ὁποῖος εὐθαρσῶς και μέ ἔγγραφο πρὸς τήν Ἱεραρχία κατεδίκασε τό μέτρο και ζήτησε νά συζητηθεῖ στήν Ἱεραρχία τοῦ Ὀκτωβρίου 2004.

Τό CNN γιά τίς μεταφράσεις

Οἱ ἔχοντες νοῦν ἐσημείωσαν τήν δημοσιότητα πού ἔδωσαν τά διεθνή Μ.Μ.Ε., ὅπως τό CNN, στό μέτρο τῆς εἰσαγωγῆς τῶν μεταφράσεων στή Θεία Λατρεία.

“Ὅταν χειροκροτοῦν αὐτά τά Μ.Μ.Ε. και οἱ ἐν Ἑλλάδι δεδηλωμένοι «προοδευτικοί» ἀντιεκκλησιαστικοί κάλαμοι τό μέτρο αὐτό τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, δέν θά ἔπρεπε νά προβληματισθοῦμε;

**Τό Φανάρι ἀναγνωρίζει
τό βάπτισμα τῶν Λουθηρανῶν**

Μετά τήν ἀναγνώριση τοῦ βαπτίσματος τῶν παπικῶν, σειρά εἶχε ἡ ἀναγνώριση τοῦ βαπτίσματος τῶν προτεσταντῶν.

Αὐτό ἐγινε και ἐπίσημα πλέον (ἀνεπίσημα ἐφαρμοζόταν ἐδῶ και χρόνια) κατά τήν 13η διμερῆ συνάντηση Λουθηρανῶν τῆς Γερμανίας ἀφ' ἑνός και Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀφ' ἑτέρου, πού ἔλαβε χώρα στό Φανάρι κατά τό δεύτερο δεκαπενθήμερο τοῦ Σεπτεμβρίου 2004.

Σέ δελτίο τύπου τῆς «Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας στή Γερμανία» (σημ «Π»: Λουθηρανοί) μέ ἡμερομηνία 27 Σεπτεμβρίου 2004, διαβάζουμε και τά ἑξῆς:

«Ἡ Εὐαγγελική Ἐκκλησία στή Γερμανία (EKD) και ἡ Ἑλληνική Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἀναγνωρίζουν ἐκατέρωθεν τό βάπτισμα τῶν μελῶν τους (Gemeindeglieder). Πάνω σ' αὐτό συμφώνησαν τήν περασμένη ἑβδομάδα οἱ ἀντιπροσωπεῖς τῆς EKD και τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τῆς Κωνσταντινουπόλεως στό πλαίσιο τοῦ μεταξύ των διμεροῦς θεολογικοῦ διαλόγου.

Παρ' ὅλον ὅτι δέν ὑπάρχει ἀκόμη ἐκκλησιαστική ἔνωση (Kirchengemeinschaft) μεταξύ τῶν δύο ἐκκλησιῶν, “θεωροῦμε τά μέλη μας ἐκατέρωθεν ὡς βαπτισμένα και ἀπορρίπτουμε ἐν περιπτώσει ἀλλαγῆς Ὁμολογίας τήν ἀνάγκη νέας βαπτίσεως”. Αὐτή ἡ φράση περιλαμβάνεται στό κοινό ἀνακοινωθέν, τό ὁποῖον ὑπεγράφη στήν Κωνσταντινούπολη μεταξύ τῶν ἐκπροσώπων τῶν δύο ἐκκλησιῶν Ἐπισκόπου Rolf Koppe (EKD) και Μητροπολίτου Αὐγουστίνου τῆς Ἑλληνορθοδόξου Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως». (Τό πρότυπο γερμανικό κείμενο βλ. στήν ἠλεκτρονική διεύθυνση: http://www.ekd.de/presse/397_pm183_2004_ekd_patriarchat_konstantinopel.htm)

Σχόλιο «Π»:

Ευχόμεθα νά μήν ακολουθήσουν άλλες Ἐκκλησίες τό Φανάρι σ' αὐτή τή νέα ἀναιρετική τῆς Παραδόσεως καί ἀνατρεπτική τῶν ἱερῶν κανόνων ἐνέργεια.

Πάντως, ὁ πιστός λαός περιμένει νά δεῖ τήν τοποθέτηση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Περιμένει νά ἀκούσει καί τήν φωνή τοῦ Ἁγίου Ὁρους.

Ἐπιστολή τῆς Δ.Ι.Σ.

δυσφημίζει τό Συνέδριο περί Οἰκουμενισμοῦ!

Ἀλγεινή ἐντύπωση καί πολλά ἐρωτηματικά προεκάλεσε ἐπιστολή, ἡ ὁποία ἀπεστάλη ὑπό τοῦ Ἀρχιεπισκοπῆ «τῆ ἐντολῆ καί ἐξουσιοδοτήσε» τῆς Δ.Ι.Σ. τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρός τίς Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες ἀπό τίς ὁποῖες εἶχαν προσκληθεῖ εἰσηγητές γιά νά λάβουν μέρος στό Συνέδριο περί Οἰκουμενισμοῦ πού διοργάνωσε τό Τμήμα Ποιμαντικῆς καί Κοινωνικῆς Θεολογίας τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καί ἡ «Ἐταιρεία Ὁρθοδόξων Σπουδῶν». Ἡ ἐπιστολή ἐστάλη ὀλίγες ἡμέρες πρό τῆς ἐνάρξεως τοῦ Συνεδρίου.

Παραθέτουμε ὀλόκληρο τό κείμενό της:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
HIEPA SYNODOΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 (11521)

ΑΘΗΝΗΣΙ ΤΗ ... Σεπτεμβρίου 2004

Πρός τήν Γραμματεῖαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ὡς ἐπληροφορήθημεν πρόκειται νά πραγματοποιηθῆ ἐν Θεσσαλονίκη καί ἀπό 20ῆς ἕως 24ῆς Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ. Διορθόδοξον Θεολογικόν Συνέδριον ὑπό τῆς «Ἐταιρείας Ὁρθοδόξων Σπουδῶν» μέ θέμα: «Οἰκουμενισμός-Γένεση-Προσδοκίαι-Διαψεύσεις» ἄνευ τῆς εὐλογίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία θά ἀσχοληθῆ μέ τό θέμα τοῦ Οἰκουμενισμοῦ εἰς προσεχῆ Συνεδρίαν τῆς Ἱεραρχίας. Εἰς τό ὧς εἴρηται Συνέδριον ἔχει προσκληθῆ νά ὀμιλήσῃ καί ὁ ..., Ἀρχιερεὺς τῆς καθ' ὑμᾶς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας ὁ ὁποῖος καί θά ἀναπτύξῃ τό θέμα:

.....
"Ὅθεν, παρακαλοῦμεν ὅπως πληροφορησθε ἡμᾶς ἐάν ὁ ἐν τοῖς ὑπερθεν διαλαμβανόμενος Κληρικός ἐκφράξῃ θέσεις αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν καί τοιαύτας τῆς καθ' ὑμᾶς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας.

Ἐντολῆ καί ἐξουσιοδοτήσῃ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Σκλήφας

Σχόλια «Π»:

Πρώτη διαπίστωση-σχόλιο εἶναι ὅτι ἡ ἐπιστολή σκοπίμως ἀποσιωπᾷ τό γεγονός ὅτι πρῶτος συνδιοργανωτής τοῦ συνεδρίου ἦταν τό Τμήμα Ποιμαντικῆς καί Κοινωνικῆς Θεολογίας τοῦ Α.Π.Θ. καί ἀποδίδει τήν ὀργάνωση μόνον στήν «Ἐταιρεία Ὁρθοδόξων Σπουδῶν»!

Ἐπίσης καί κυρίως: οἱ ἀποδέκτες τῆς δυσφημιστικῆς ἐπιστολῆς διηρωτῶντο τί σημαίνει ἄραγε ἡ φράση «ἄνευ τῆς εὐλογίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»;

Πῶς εἶναι δυνατόν νά εἶναι «ἄνευ τῆς εὐλογίας», ὅταν ἡ ἐναρξη κηρύσσεται ὑπό τοῦ ἐπιχωρίου ἐπισκόπου (Παναγιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Ἀνθίμου) καί ἀμέσως μετά ὀμιλεῖ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπάκτου κ. Ἱερόθεος; Σημειωτέον ὅτι στό Συνέδριο ἔστειλαν μηνύματα καί συγχαρητήριες ἐπιστολές πολλοί ἐπίσκοποι τῆς Ἐκκλησίας μας ἀλλά καί ἄλλων Ἐκκλησιῶν, ἐκπρόσωποι τῶν ὁποίων μετεῖχαν στό Συνέδριο.

Ἐξ ἄλλου, τί σημαίνει «ἄνευ τῆς εὐλογίας»; "Ὅτι ἡ Δ.Ι.Σ. ἢ ἡ Ι.Σ.Ι. δέν ἠρωτήθησαν; "Ὅτι ἠρωτήθησαν ἀλλά δέν ἔδωσαν εὐλογία;" Ἡ μήπως σημαίνει ὅτι ὅλα τά θεολογικά ἐπιστημονικά συνέδρια, πού ὀργανώνονται στόν χῶρο τῆς δικαιοδοσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρέπει νά ἔχουν τήν εὐλογία της; (Ἀκουέτωσαν ταῦτα οἱ πανεπιστημιακοί μας...). Καί μέ τά διοργανούμενα συνέδρια στίς «Νέες Χῶρες» τί θά γίνῃ; Καί γιατί δέν ἐστάλη ἡ ἐπιστολή αὐτή καί στόν Παναγιώτατο Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης, πού θά ἐκήρυσσε τήν ἐναρξη τοῦ Συνεδρίου καί στόν Σεβασμιώτατο Ναυπάκτου, πού εἶχε εἰσήγησῃ σ' αὐτό;

Πάντως — γιά νά ἐπανέλθουμε στή σοβαρότητα — ἡ ἐπιστολή «τῆ ἐντολῆ καί ἐξουσιοδο-

τήσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου» ἀποτελεῖ πρωτοφανῆ προσπάθεια δυσφημίσεως εὐπολότητων κληρικῶν καί σεβαστῶν πανεπιστημιακῶν δασκάλων. Προσπάθεια ἐπεμβάσεως στό τῆς εὐθύνης τοῦ ἐπιχωρίου ἐπισκόπου καί προσπάθεια προληπτικῆς λογοκρισίας στόν Πανεπιστημιακό χώρο!

Δέν γνωρίζουμε ἂν τό «ἐντολῆ καί ἐξουσιοδοτήσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου» ἔχει οὐσιαστικό ἀντίκρουσμα. Μέ ἄλλα λόγια, δέν γνωρίζουμε ἂν ἡ Δ.Ι.Σ. ἐνημερώθηκε, ἔστω καί ἐκ τῶν ὑστέρων, γιά τήν ἀχαρακτήριστη ἐπιστολή καί πῶς ἀντέδρασε. Θά ἤμασταν εὐγνώμονες, ἐάν ἠξιούμεθα μᾶς ἀπαντήσεως ἐπ' αὐτοῦ.

Εὐτυχῶς, ἡ προσπάθεια αὐτή ἔπεσε τελικῶς στό κενό, ἀφοῦ οὐδεὶς ἐκ τῶν ἀποδεκτῶν τοῦ ἐγγράφου τό ἔλαβε ὑπ' ὄψιν!

Ἔμεινε ὁμως ἡ λύπη καί ἡ ἀπορία γιά τήν ἀδίκη καί παραπλανητικῆ ἐπιστολή.

Ὅσο γιά τό ἀναφερόμενο ὅτι «... (ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος) θά ἀσχοληθῆ μέ τό θέμα τοῦ Οἰκουμενισμοῦ εἰς προσεχῆ Συνεδρίαν τῆς Ἱεραρχίας», ἀκόμη περιμένουμε, ἀπό τό 1998...

**Ἡ Συνοδική Ἐπιτροπή
Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων
νά λάβει ξεκάθαρη θέση
καταδίκης τοῦ ἠλεκτρονικοῦ φακελώματος**

Στό τεῦχος Ὀκτωβρίου 2004 (σσ. 726 καί 727) τοῦ περιοδικοῦ Ἐκκλησία, ἐπισήμου ὄργανου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, δημοσιεύεται μέ ἡμερομηνία 28 Ἰουνίου 2004 καί ἀριθμό πρωτοκόλλου 10 ἔγγραφο τῆς «Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων» *Περί τῆς χρήσεως τῆς ὑψηλῆς τεχνολογίας γιά τόν ἔλεγχον τῆς ταυτότητος τῶν πολιτῶν.*

Τό ἔγγραφο ὑπογράφεται ἀπό τόν Πρόεδρο τῆς Ἐπιτροπῆς Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ἀττικῆς κ. Παντελεήμονα, καί παραθέτει τίς εἰσηγήσεις τῶν μελῶν της κ.κ. Ἀναστασίου Μαρίνου καί Γεωργίου Κρίππα, ἐγκρίτων νομικῶν.

Παραθέτουμε τήν τελευταία παράγραφο τοῦ ἐγγράφου, ὅπου ὑπάρχει τό συμπέρασμα.

Αὐτό κυρίως μᾶς ἐνδιαφέρει.

Καί εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι διά τῆς δημιουργίας τοῦ συγκεκριμένου ἀρχείου «ἀστυνομεῦται» καί παρακολουθεῖται τό ἄτομον ἐξ ἀποστάσεως τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ περιορισμόν τῆς ἐλευθερίας του, πλὴν ἡ συνέπεια αὕτη ὀφείλεται εἰς τήν πρόοδον τῆς ἠλεκτρονικῆς τεχνολογίας τήν ὁποίαν δέν εἶναι δυνατόν, οὔτε λογικόν νά ἀποκρούσωμεν διότι ἡ ἐκ μέρους τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου ἀπόκρουσις τῆς ἠλεκτρονικῆς τεχνολογίας θά ἐσήμαινε τραγικὴν ὀπισθοδρόμησιν καί τότε θά ἀπεκρούσαμεν κάθε προσπάθειαν προόδου.

Σχόλιο «Π»

Κατ' ἀρχὴν ξενίζει τό γεγονός ὅτι ἡ ἐν λόγῳ Συνοδική Ἐπιτροπή ἀποστέλλει στή Δ.Ι.Σ. ἓνα κείμενο τό ὁποῖο ἀπλῶς «ἤκουσε». Δηλαδή «πετάει τό μπαλάκι» στή Δ.Ι.Σ. Περισσότερο ξενίζει τό γεγονός ὅτι αὐτές οἱ ἀπόψεις τῶν δύο νομικῶν, τίς ὁποῖες ἀπλῶς «ἤκουσε» ἡ Συνοδική Ἐπιτροπή, δημοσιεύονται στό ἐπίσημο περιοδικό Ἐκκλησία, δίδοντας τήν ἐντύπωση ὅτι ἔχουν γίνει ἀποδεκτές, τοῦλάχιστον ἀπό τήν Συνοδική Ἐπιτροπή.

Γιά ποιό λόγο;

Ἐπί τῆς οὐσίας τώρα: Πρόκειται γιά τά νέα εὐρωπαϊκά διαβατήρια, τά ὁποῖα, ὅπως διαβάζουμε, θά ἐκδίδει πλέον ἀπό 1ης Ἰουλίου ἡ Ἑλληνική Ἀστυνομία καί ὄχι οἱ νομαρχίες. Τά διαβατήρια αὐτά θά περιέχουν σέ ψηφιακῆ μορφή φωτογραφία τοῦ κατόχου τους, δακτυλικά ἀποτυπώματα καί ἴσως καί ἀποτύπωμα τῆς ἱριδος τοῦ ματιοῦ. Θά ἔχουν ἐπίσης ἐνσωματωμένο μικροτσιπ. Ἀκόμη ψηφιακά ὀλογράμματα μὴ ὁρατά διά γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ (βλ. ἐφημ. *Καθημερινή*, 21.11.2004, σ. 12). Ὅλα αὐτά τά στοιχεῖα γιά τά 450 ἑκατομμύρια τῶν εὐρωπαϊῶν πολιτῶν θά ἀποθηκεύονται σέ κεντρικὴ βάση δεδομένων (βλ. ἐφημ. *Ἐλευθεροτυπία* 26.10.2004, σ. 19 καί *Καθημερινή* 27.10.2004, σ. 5).

Ὅπως καταλαβαίνει κανεὶς ἐπανέρχονται βελτιωμένες οἱ ἠλεκτρονικῆς ταυτότητες, οἱ ὁποῖες δέν κατόρθωσαν στό παρελθόν νά περᾶσουν, λόγω δικαιολογημένων ἀντιδράσεων Ἐκκλησίας, φορέων καί πολιτῶν.

Ἡ θέση μας εἶναι ὅτι καί ἂν ἀκόμη κανεὶς σ' αὐτόν τόν κόσμο δέν ὑπερασπιζόταν τήν θεόδοτη ἐλευθερία τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, ἡ

Ἐκκλησία θά ἔπρεπε νά τό κάνει.

Εἶναι κρίμα τή στιγμή πού κοσμικές Ὄργανώσεις γιά τά ἀνθρώπινα δικαιώματα σ' ὅλο τόν κόσμο φωνάζουν ἐναντίον τῶν φακελωμάτων, ἡ Ἐπιτροπή τῆς Ἐκκλησίας γιά τά ἀνθρώπινα δικαιώματα νά συμβιδιάζεται τόσο εὐκόλα καί τόσο πρόωρα. Οὔτε ἓνα εὐχολόγιο στό κάτω κάτω «γιά τήν τιμή τῶν ὄπλων»;

Καί ὅλα αὐτά πού ἡ Ἱερά Σύνοδος ἔλεγε τό 1997 σέ Ἀνακοινωθέντα της ἐναντίον τῆς Συμφωνίας Σέγκεν, ἐκφράζοντας ὀλόκληρο τό Ἐκκλησιαστικό σῶμα, τά ξεχάσαμε;

Καί πού εἶναι τώρα ὁ κ. Δαφέρμος, ὁ κ. Σταθόπουλος καί σύμπασα ἡ τότε κυδέρνηση τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ, πού ἔβγαλε τό θρήσκευμα ἀπό τίς ἀστυνομικές ταυτότητες, ἐπειδή —λέγει— μέ τήν παρουσία του παρεδιάζοντο τά

εὐαίσθητα προσωπικά δεδομένα; Τώρα δέν παραδιάζονται;

Δικηγόρος τῆς Ἐκκλησίας ἀλλά καί τῶν Σαϊεντολόγων!

Ἐντύπωση προκάλεσε ἡ εἶδηση ὅτι κατά τήν πτώση τοῦ μοιραίου ἐλικοπτέρου «Σινούκ» στίς 11 Σεπτεμβρίου τοῦ 2004 στή θαλάσσια περιοχὴ ἔξω ἀπό τό "Ἁγιον" Ὄρος, μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς συνοδείας τοῦ μακαριστοῦ πλέον Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κυροῦ Πέτρου ἦταν καί ὁ δικηγόρος τῶν Σαϊεντολόγων Γεώργιος Μαῦρος. Ὁ Γεώργιος Μαῦρος, ἐκτός ἀπό δικηγόρος τῶν διαβοητῶν Σαϊεντολόγων, ἦταν δικηγόρος καί τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας καί τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος!

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Διμηνιαία ἔκδοση τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου
γιά τήν Ἑλληνορθόδοξη Παράδοση «Παρακαταθήκη»
Ἐκδότης - ὑπεύθυνος κατὰ τόν νόμο: Βασιλική σύζ. Ἡρ. Λαμπροπούλου
Σύμβουλος Ἐκδόσεως: Μοναχός Ἀρσένιος Βλιαγκόφτης
Ἐπεύθυνος τυπογραφείου: ΤυρOffset Β. Κουκουλῆς καί Σία Ο.Ε.

Ἐκτύπωση — Βιβλιοδεσία

Συνδρομὴ ἐσωτερικοῦ ἔτήσια: 10 εὐρώ

Συνδρομὴ ἐξωτερικοῦ ἔτήσια: 30 εὐρώ

Συνδρομὴ Κύπρου ἔτήσια: 7 λίρες Κύπρου

Ἐπιστολές - Συνδρομές: Περιοδικόν ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Τ.Θ. 18407 – 540 03 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Τά ἐνυπόγραφα ἄρθρα ἐκφράζουν τίς ἀπόψεις τῶν συγγραφέων τους καί ἀκολουθοῦν τήν ὀρθογραφία τους.

© ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Ἐπιτρέπεται ἡ ἀναδημοσίευση, ὑπό τόν ὄρον ὅτι θά ἀναφέρεται ρητῶς ἡ πηγὴ προελεύσεως

